

1 A megküldött javaslati pontokkal teljes mértékben egyetértve az alábbi kiegészítéseket, megfontolásokat tartanám fontosnak kötelező könyvvizsgálat kérdésében:

- minden típusú és formájú hitel és kölcsön esetében, különös tekintettel a banki hitel, Széchenyi kártya, tagi kölcsön, külföldről származó kölcsönök tekintetében (jogtisztaság - pénzmosás kérdésköre)
- kapcsolt vállalkozások esetében - és azon vállalkozások esetében ahol a tulajdonosok személye közvetlenül vagy közvetett kapcsolódáson keresztül megegyezik bármely tulajdoni arány mellett- a bevételek adódjának össze a könyvvizsgálati értékhatár megállapítása esetén.(elkerülhető legyen annak kizárása, hogy csak azért alapítanak újabb és újabb cégeket, hogy elkerüljék a külső ellenőrzést)

A megküldött javaslati pontokkal teljes mértékben egyetértve az alábbi kiegészítéseket, megfontolásokat tartanám fontosnak kötelező könyvvizsgálat kérdésében:

A társasági adóbevallásban ki kell tölteni és be kell mutatni a beszámoló mérleg és eredmény adatait.

Javasolom, hogy be kelljen mutatni ezen adatok könyvvizsgálói véleményezését is tájékoztatás képen az alábbi jelzettel:

- K - korlátozó,
- E - elutasító
- VM- vélemény

2 A felvázolt javaslatok szerintem jók.

Az értékhatár alatt foglalkoztatónál: társasági adó csökkentő tételt én is támogatnám. Azon vállalkozások ne kapjanak támogatást vagy hitelt, ha nem tudnak 2 év auditált beszámolót bemutatni.

Véleményem, hogy ahol nincs könyvvizsgálat azon cégek túlnyomórésznél nincsenek rendben a könyvek, ugyanígy az adók.

Az a baj, hogy nem tudjuk kellőmódon bemutatni, hogy mi milyen hasznot hajtunk a társadalomnak. Az általam könyvvizsgált cégek évek alatt több személyi jövedelemadót vallottak be. Alkotó munkával el kell jutni oda, hogy egy vezető megfelelő jövedelemmel kell, hogy rendelkezzen. A törvény által adott lehetőségekkel éljenek, ne a kibúvókat keressék az adózás alól.

Mindent el kell követni, hogy legalább a 2014-től a 300 e Ft-os határ kötelező maradjon, és emellett feltételekkel bővüljön a piac.

A kamara elnökének valamilyen módon Orbán Viktorral kellene közvetlen tárgyalást folytatni. Bemutatni a könyvvizsgálók társadalmi hasznát, ami minden esetben számokban nem is mutatható ki. A vidéken dolgozó könyvvizsgálóknak fizetett díjak a vállalkozásnál véleményem szerint megtérül, mivel igyekszünk helyes joggyakorlatot kialakítani a cégnél. Ez úgy hiszem jó a cégnek és az államnak is.

Ami a vállalkozásoknak teher, hogy a jogszabályok sűrűn változnak, és a meglévők értelmezése sem egyértelmű.

Így a tervezés nehéz számukra /sokféle adó/. A könyvvizsgálat megszüntetése miatt a magántulajdonban lévő cégeknél nem lesz több munkahely, csak a tulajdonosnak lesz több osztaléka vagy egyéb nem látott jövedelme.

3 Az értékhatár emeléssel kapcsolatos e-mailekben foglaltak többségével egyetértek. Úgy gondolom, hogy a tervezett értékhatár sávjainál változtatást nem lehet elérni.

A Kamara által példaszerűen felsorolt 11 pontról az a véleményem, hogy többségének a bevezetése tényleg hasznos lenne a költségvetés és a könyvvizsgálók számára is, de a társaságok vonatkozásában már nem vagyok benne biztos, mert a támogatások felhasználását én személy szerint aggályosnak tartom.

Azt nem tudom elképzelni, hogy az adóhatóság „belemenne” egy olyan ellenőrzésbe, amelyet a levél utolsó pontja tartalmaz, mert az adóhivatal ellenőrzési hatóság, és nem „jótékonyági intézmény”. A felsoroltaknak a jellemzője az, hogy kötelező lenne a könyvvizsgálót foglalkoztatni a társaságoknak a felsorolt esetekben.

Az én véleményem az, hogy olyan lehetőséget – vagy lehetőségeket – kellene biztosítani, amikor a könyvvizsgáló közreműködése nem kötelező, azt a vállalkozás döntené el, hogy akarja-e foglalkoztatni, vagy nem. De olyan „csábító” feltételeket kellene „szabni”, hogy önként válassza, hogy könyvvizsgáló végezzen nála tevékenységet. Itt gondolok például arra, hogy ha az Art.-ben rendezésre kerülne az, hogy ha adószakértő könyvvizsgálót foglalkoztatna a társaság, akkor ez a társaságok adóellenőrzésre kiválasztásánál lenne kedvező a társaságok részére, tehát nem lezárt időszakot keletkeztetne, nem zárna ki azt, hogy nem lehetne a társaságot ellenőrizni, csak a kiválasztásnál lenne kedvező nyomatékkal figyelembe véve. Nyilvánvaló, hogy az ilyen tevékenység után az adószakértő könyvvizsgáló felelősségét is rendezni kellene, amelyet úgy gondolok, hogy a társasággal kötött szerződésben kerülne meghatározásra az, hogy milyen mélységű adózással kapcsolatos tevékenység ellenőrzését folytatná a társaságnál, és hogyha a szerződésben meghatározottaknál adóhiányt állapítana meg az adóhatóság, ezért a könyvvizsgáló teljes felelősséggel tartoznak a bírság, pótlék tekintetében.

Természetesen a különböző adónemekre vonatkozó, és a különböző felelősségű megállapodás maga után vonná a díj változó összegét is.

Ezzel a megoldással meggyőződés, hogy a költségvetési bevétel növekedne, a társaságok kompromisszum készsége és adózási morálja javulna, és az adószakértő könyvvizsgálók bevétele is növekedne, és a munkalehetőség bővülne.

Úgy ítélem meg, hogy a kiemelt adóalanyoknál az a módszer nem biztos, hogy alkalmazható lenne figyelembe véve a nagyszámú bizonylatok és a szerteágazó tevékenységet.

Természetes, hogy elég jelentős számú könyvvizsgáló nem vállalna ilyen tevékenységet, ez azonban az ő döntése lenne.

Biztosan sok kollegának nem fog tetszeni az elkövetkező néhány mondatom, de nem szabad elfelejteni azt sem, hogy az értékhatár emelés már több éve „lebegett Damoklész kardjaként” a könyvvizsgálók feje felett. A legutolsó küldöttgyűlésen az szóba sem került, hogy a könyvvizsgálók mit tettek saját maguk annak érdekében, hogy saját maguknak munkalehetőség bővülést keressenek. Azt hiszem, hogy nemcsak a kamarától kell várni, hogy a munkát „odatolja” a könyvvizsgáló elé, aki „párnás székben” ülve várja ezt a lehetőséget, hanem a könyvvizsgálónak is tevőlegesen kellene hozzáállnia a munka kereséséhez.

Igaz, hogy a Kkt. a könyvvizsgálók részére teljes felelősséget ír elő, azonban az sem túl szerencsés, hogy azokban az ügyekben, amelyekben az elmúlt időszakban a médiákban hallunk, hogy milyen kifizetések és milyen ügyletek történtek (ezekből büntetőügyek vannak folyamatban) – akár önkormányzati, akár más társasági szinten – nem halljuk, hogy a könyvvizsgáló mit tett annak érdekében, hogy ezeknek az ügyleteknek a megkötésére ne kerüljön sor, illetőleg ezeknél a társaságoknál a könyvvizsgálók milyen könyvvizsgálói záradékot adta ki. Erre vonatkozó információ nemcsak a kamarán kívüli híradásokban nincs, hanem a kamarán belül sem hallottam erről.

A könyvvizsgálói felelősség növelése az egyik része annak, hogy a könyvvizsgálói tevékenység a presztízsét visszaszerezze. (Természetesen még több egyéb feltétele is van.)

Úgy tapasztalom, hogy igen sok könyvvizsgáló úgy ír alá könyvvizsgálói jelentést, hogy bele sem néz az anyagba, amelynek a következménye az, hogy könnyen találunk olyan kollegát, aki kiadja a hitelesítő záradékot, és amelynek a következménye lehet különböző szabálytalanság a társaság gazdasági kapcsolatainál.

Úgy gondolom tehát, hogy a könyvvizsgálók munkájának lehetőségét nem a társaságra való „rákényszerítés”, hanem az olyan kedvező lehetőségek biztosítása szolgálná, amelyekkel önként megbíznák a könyvvizsgáló adószakértőt vagy bármely más speciális egyéb ismerettel rendelkező kollegát. Mindenképpen szükségesnek tartom a könyvvizsgálók részéről is, hogy saját maguk munkalehetőségének felkutatásában aktívabb szerepet vállaljanak.

- 4
- 1.) Most "érett be" a gyümölcse annak, hogy a Kamara - finoman szólva - behódolt a nagy könyvvizsgáló cégeknek, és olyan standard és dokumentációs rendszert írt elő, (kényszerített rá tagjaira) amelynek legalább 90%-át az audit alá került kis(ebb) cégek - valljuk be - teljesen jogosan feleslegesnek, értelmetlennek tartják. Ez is vezetett oda, hogy most az adminisztrációs terhek csökkentésére hivatkozva lehet "beáldozni" a könyvvizsgálatot. Ha a kamara nem csak a nagyok, hanem a kicsik érdekeit is figyelembe vette volna, talán nem ott tartanánk, hogy kisebb cégek felesleges plusz teherként élik meg az audittal járó "papírozást" (amit egyes kollegák úgy intéznek el, hogy az összes előírt táblázatot és kimutatást a cégekkel és azok könyvelőivel töltetik ki). Ma a kamara nem igazán érdekvédelmi, hanem hatalmi szervezetként működik a tagok felett. (Pedig azért a kicsik tagdíja sem kis összeg....) Szóval egy kicsit magába kellene néznie a T. Kamarának, hogy mennyiben felelős azért a negatív közhangulatért, ami a könyvvizsgálókat és a könyvvizsgálatot ma körülveszi.
 - 2.) A T. Kormány viszont nem látja a fától az erdőt: ez a lépés nem a gazdaság tisztulását szolgálja, inkább az az üzenete, hogy szabad (lesz) a vásár, még jobban, mint eddig. Be kellett volna tudni bizonyítani, hogy az audit a Kormánynak és a cégeknek is hasznos és előnyös. A független külső kontroll szűkítése kinek az érdeke? Vagyis: qui prodest?
 - 3.) A mérleg összeállításának "jogát" a mérlegképes könyvelőktől elvenni kb. annyi, mint szakmai becsületüket semmibe venni. Egyáltalán nincs jó üzenete.
 - 4.) Annak érdekében lehetne még futni egy kört, hogy az értékhatár emelés első szakasza 2013, második szakasza 2016. legyen. Addig az infláció sokat segíthet....
 - 5.) Az is egy lehetséges megoldás lehet, ha a bankok - egységesen - csak auditált beszámolókat fogadnának el a cégek hitelfelvételekor, ha 10 milliót meghaladó hitelt igényelnek. (A hitelek értéke együtt lenne számítandó, annak érdekében, hogy ne lehessen "feldarabolni" azokat.) Most ez nem minden banknál kritérium.
 - 6.) Fel lehetne vetni, hogy az auditált mérleget közzétevő cégeket az adóhatóság az ellenőrzés során más (szűkített) metodika alapján ellenőrizze, különösen a TAO ellenőrzés esetében.

- 5 Engedjék meg, hogy néhány gondolatot vessek fel magával a szakmával kapcsolatosan, és hozzászólva ahhoz az

elképzeléshez, hogy a beszámolót csak könyvvizsgáló állíthassa össze.

Én szünetelő tagja vagyok a kamarának, de rendszeresen részt veszek a lehetőségekhez képest a továbbképzéseken, és nem csak a kreditpontok miatt.

Sajnos a munkáim során már többször tapasztaltam, hogy középfokú végzettségű mérlegképesek végeznek pontosan olyan cégeknél beszámoló összeállítását, amelyek kiesnek, illetve ki fognak esni a könyvvizsgálat alól.

Mivel több cégnél is szoktam számviteli, és adótanácsadást végezni, ezért gyakran tapasztalom, hogy a fent említett mérlegképes könyvelők csak a " hétköznapi " gazdasági események könyvelését végzik, vagy végeztetik pontosan.

Amikor nem szokványos gazdasági esemény történik, akkor tízből háromszor-négyszer hibáznak, és nem helyesen könyvelik le a gazdasági eseményeket, tehát a beszámoló nem ad valós képet a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetről.

A vállalkozók részéről természetesen nagy a lobbizás az értékhatár emelésére, hiszen így tényleg elkerülik a könyvvizsgálati díjat, valamint nem kell magasan kvalifikált pénzügyigazdasági szakembert sem fizetni. Sok munkahelyen középfokú képzettségű mérlegképes könyvelő a gazdasági vezető vagy főkönyvelő.

Nem értem, hogy Magyarországon miért képzik a főiskolákon, egyetemeken azt a sok felsőfokú szakembert, ha nem lesz munkájuk, hiszen a vállalkozók azért választják az alacsonyabb végzettségűeket, mert szerintük ha " kis hibával " is dolgoznak, akkor sem kerül csak fele annyiba, mert ezeket az embereket szerintük úgy sem kell úgy megfizetni, mint a felsőfokú végzettségűeket.

Természetesen így nem tudnak a magasabban kvalifikált szakemberek munkát találni, vagy csak nevetséges bérekért.

Saját tapasztalatom is volt már ezzel kapcsolatban a múltban. Egy állásinterjú végén közölték velem, hogy én túl sokba kerülnék nekik, megoldják egy alacsonyabb végzettségűvel, aki feleannyiért elvállalja a munkát. Az más kérdés, hogyan látja majd el.

Nem tudom elhinni, hogy több mint húsz év elteltével, még mindig nem lehet a minisztériumra úgy hatni, hogy igenis tegyenek azért valamit, hogy bizonyos munkakörökhöz meghatározzák a felsőfokú végzettség szükségességét. Nem akarom leminősíteni a mérlegképes képzést, de amit hallok róla, szó szerint röhejesnek tartom.

Mi legalábbis úgy hívjuk, hogy ez a szakma gyorstalpaló iskolája.

Én, aki kemény vizsgák mellett négy évig (intenzív levelezőn) tanultam a szakmát, és a ranglétrát végigjárva el sem tudom képzelni, hogy tud egy középfokú mérlegképes ugyanolyan minőségű munkát végezni, mint én.

Egy valamire való vállalkozásnak igen is szüksége van arra, hogy felsőfokú szakember legyen az elsőszámú gazdasági vezető.

Támogatom azt az elképzelést, hogy beszámolót csak könyvvizsgáló állíthasson össze. Természetesen ezt csak remélhetjük, mert legtöbbször azt tapasztalhatjuk, hogy a PM mindent elkövet a könyvvizsgálói társadalom ellen, és az Ő mérlegképesek védelmében.

Jó lenne továbbá, ha a Költségvetési szervek (főleg Önkormányzatok) belső ellenőrzését is visszakaphatnák a könyvvizsgálók, hiszen az mégis csak nevetséges, hogy belső saját alkalmazottja látja el az ellenőrzési feladatot.

Amíg nem független szakember a belső ellenőr, az akkor nem is belső ellenőrzés. A munkaadójának ki fog ellentmondani. Kissé emlékeztet a fiatalkori szocialista belső ellenőrzésre.

Először az volt a probléma, hogy nem tudják mérni a könyvvizsgálók szakmai munkáját.

Akkor a standardok bevezetése után létrejött a minőségellenőrzés.

Aztán ahelyett, hogy legalizálták volna a tarifa rendszert, amit más kamarák nem túl nagy erőfeszítés mellett bevezettek, a kamaránkat megbírságotlák.

Összefoglalva tényleg jó volna, ha nem kerülne a süllyesztőbe az a sok szellemi tőke, amelyre a könyvvizsgálók igen kemény munkával tettek szert.

Igenis helye van ebbe a társadalomba a szakmának, hiszen a könyvvizsgálók a szakma legnagyobb tudásával rendelkező szakemberek.

6 Igen tisztelt Orbán Úr!

Nem tudni milyen tanácsadói vannak, de most vagy rossz tanácsokat kapott, vagy politikai hasznot kíván húzni abból a tervéből, hogy tovább szűkítik a könyvvizsgálati kötelezettséget és úgymond ezzel x milliárdnyi forrást hagynak a vállalkozásoknál.

Nagyon jól hangzik, kimondottan megfelel annak a korábbi kijelentésének, hogy csökkenteni kell az adminisztrációt. Biztos, hogy növeli a népszerűségét, de az is biztos, hogy az ország gazdaságát a szűkítés és feketítés irányába viszi.

Nem akarok megsérteni vállalkozókat, de nagyon soknak tényleg teher a könyvvizsgálat, no nem azért, mert ki kell fizetni x összeget a könyvvizsgálónak, hanem azért, mert nem tudja olyan könnyen titkolni az adóelkerülést, a csalást

és a hamisítást.

Engem már rúgott ki cég amiatt, hogy pl. afrikai vadászatot számoltak el fiktív szolgáltatási számlával, és én erre rájöttem.

De tudnék mesélni arról is, hogy a cég miként egyezik meg az adóellenőrrel, vagyis az adóhivatali ellenőrzés hatékonyságáról is.

Teljesen egyet lehet érteni az adminisztráció csökkentésére vonatkozó általános céllal és elképzeléssel, csakhogy...

Az adminisztrációt ésszerűsíteni kell, nem pedig globálisan csökkenteni!

Ismeri Ön minden bizonyára a családi gazdaság fogalmát. Nagyon egyszerű az adminisztráció, legfeljebb egyszeres könyvvitelt alkalmaz, nem készül mérleg, vagyon kimutatás sem.

Több ezer tonna gabonát nyilvántartás nélkül termelnek, forgalmazznak. Időnként kiderül valahol egy áfa csalás. És szíveskedjék megnézni, egy több ezer hektáros területen működő családi gazdaság mennyi adót és járulékot fizet? Jobb esetben pár ezer forintot.

Vagy tudatában van-e annak, hogy a Medgyessy kormány által bevezetett eva mennyi adótól fosztotta meg a központi költségvetést?

Ez is az adminisztráció csökkentése jelszavával került bevezetésre.

Én nagyon tiszteltem Önt, de még jobban tisztelném, ha meghallgatna olyan képzett szakembereket is, mint a könyvvizsgáló.

Le is írok egy javaslatot, ami évente kb. egy vagon papír megtakarítást eredményezne: a Pszáf részére havonta küldendő jelentések teljesen feleslegesek, nemcsak anyagban, hanem emberi erőforrás lekötésben is. Ugyanis ezen jelentések alapján képtelen, és nem is tud a hatóság döntést hozni.

7 A Könyvvizsgálat jövője – javaslatok az érdekegyeztető tárgyalásokhoz körlevelükre reagálva javaslom a könyvvizsgálati ellenőrzési körbe a társasházakat is felvenni, mert sok helyről hallottam, hogy sok visszaélés és probléma van a társasházak gazdálkodásával kapcsolatosan

8 Felhívásukkal kapcsolatban az alábbiakat javaslom:

- kötelező legyen az apport könyvvizsgálói ellenjegyzése
- a jegyzett tőkét el nem érő saját tőkéjű cégek könyvvizsgálata, és cégbírósági törlésre, átalakulásra stb. javaslat-tétel.
- • 50 millió és 300 millió árbevétel közötti cégek adóbevallásának kötelező adószakértői ellenjegyzése.

9 Véleményem szerint ezt az ügyet úgy kellene megközelíteni, hogy mi az, amit a szakma nyújthat a kormány számára, és a szerint csoportosítani a javaslatokat. Nyilvánvaló, hogy a kormány költségcsökkentést, valamint az adók minél hatékonyabb beszedését akarja elérni. Ennek alapján az olyan javaslatok, mint például a kapcsolt vállalkozások tökéletesek, ahol a vállalkozó megpróbálja elkerülni egy külső ellenőrzés lehetőségét.

Azonban az állam ösztönző szerepe a könyvvizsgálat használatba vételéről, véleményem szerint nagyon nehezen megvédhető, ui. ez a kormány meghirdetett szándéka ellen szól - főleg úgy, hogy a díj a társasági adóból levonható legyen.

További érvek szólhatnak az átláthatóság növelése mellett a könyvvizsgálat által. Ide tartoznak az állami szervezetek, különböző állami vagy uniós támogatást felhasználók köre. Valamint olyan vállalkozások, amelyek a környezetre ártalmas termékeket állítanak elő, tárolnak, forgalmazznak vagy használnak fel. A környezetvédelem egy fontos tényező ami különös figyelmet kaphat ebben az egyeztetésben.

10 A könyvvizsgálói értékhatár felemelése esetén kötelező könyvvizsgálat javasolható, ha

- a vállalkozásnak 5.000.000 Ft-ot meghaladó folyószámla hitel kerete van,
- ha a vállalkozás beruházási vagy forgóeszköz finanszírozás hitele meghaladja az 5.000.000 Ft értéket.

(E javaslatok realizálása védelmet és garanciát jelent a hitelt folyósító pénzintézet számára arra vonatkozóan, hogy a hitellel finanszírozott gazdasági társaság mérlege megbízható képet ad hitel visszafizetéséhez.)

E rendelkezés bevezetéséhez további lobbizást lehetne folytatni a pénzintézeteknél arra vonatkozóan, hogy belső hitelszabályzatukba rögzítsék, hogy a hitelebírálnál kiemelt szempont a bejegyzett könyvvizsgáló által auditált éves beszámoló.

További kiterjesztési javaslat:

- 30.000.000 Ft feletti mérlegfősszegű vállalkozás beszámolóját csak bejegyzett könyvvizsgáló állíthatja össze.

11 Mélységesen meg vagyok döbbenve a kamara egoizmusán és a saját érdekeinek mások rovására igyekvő érvényesítésén. A józan ész és a fokozatosság határain belül nyilván egyet kell érteni az érdekképviselet és

érvényesítés szándékokkal, azonban szakmai szempontok szemüvegén át nézve is irreális és beláthatatlan a másokat teljesen semmibe vevő a differenciálatlan megnyilatkozás, a kezdeményezés néhány vonatkozása. Átgondolta valaki ezeknek a javaslatoknak a következményeit?

- Miért is kell valamennyi alapítványra kiterjeszteni a könyvvizsgálatot? Mennyiben különbözik egy néhány millióval gazdálkodó alapítvány bármely más hasonló nagyságrendű civil formációnál vagy kisvállalkozásnál??? Mennyiben indokolt egy jelentősebb, de (csupán a példa kedvéért) teljesen magán (már adózott) pénzből tevékenykedő alapítvány fölé kényszeríteni bármilyen "intézményt", amely eltér az általános szabályoktól (lásd a könyvvizsgálói értékhatár).

- Miért kell néhány milliós (akár százezres) állami, önkormányzati, uniós támogatás okán könyvvizsgálót alkalmazni? Főleg, amikor a civil szektor gyakorta a saját maga termelte összeget, tagsága által adózott forrásokból befizetett tagdíjat és önkéntes (ingyenes) munkáját veti latba (teszi az állami támogatás mellé), miközben a végzett tevékenység sokszor állami feladat lenne. Vagyis a civil szektor e szegmensére inkább szolgáltatóként kellene államnak, önkormányzatnak támaszkodnia, nem pedig a létfeltételeiket eleve és alapjaiban megkérdőjelezni... Vizsgálta valaki, hogy a magyar civil szektor cca 70 ezres számából mennyinek van az éves költségvetése 1-5 millió forint közt vagy alatta?

- Miért is kellene bármely beszámolót könyvvizsgáló képesítéssel rendelkezőnek készítenie? Netán a mérlegképes végzettségűeket is semmibe vesszük??? Netán egy néhány százezer vagy millióból gazdálkodó civil szervezetre rákényszerítünk egy koloncot??? Miből gondoljuk, hogy egy ilyen szintű beszámolót ne tudna ép elmével egy önkéntes (ingyen dolgozó) középiskolás tagtárs is megcsinálni??? Nem kevés civil szervezet és kisebb vállalkozás kerülne ellehetetlenülés helyzetbe, amennyiben az alábbi szempontok mindegyike meghallgatásra találna... A világ nem csupán Zuschlagokból és Stadlerekből áll...

Mindezek következtében a pártok alapítványa és maguk a pártok gazdálkodása minden alól a kivételezettek körébe tartoznak... Itt is lehetne/kellene kezdeni a szigor irányába mozduló ötlettelést...

Mindezek nem a felesleges bürokrácia visszaszorítását szolgálják, hanem annak további indokolatlan burjánzását és egy néhány ezer fős kamarai tagság érdekeit, oly módon, hogy mindez sajnos másoknak a rovására történne.... És lényegében megfontolatlanul, hatásvizsgálat, érdemi szakmai érvek nélkül... Egyes pontjai pedig arról tanúskodnak, hogy egy szakmai-gazdasági kamarai (MKVK) törekvés teljességgel nélkülözi a civil szektor gazdasági, működési rendjének és léptékeinek ismeretét, miközben ezek kontójára tesz javaslatot... Ezzel az érdemi, támogatásra méltó kezdeményezés is hiteltelenné válik. Mindez történik múlt időben, vagyis már egy elküldött levél mögé kérnek felzárkózást...

Örömmel venném a szakmai indokokkal történő reagálást és netán egy párbeszédet az általam felvetettekre....

12 A pénzügyi hitellel gazdálkodó társaságoknál a pénzügyi iratok írnak elő, hogy a hitelbírálatához beadott anyagok - akár évközi beszámolók, főkönyvi kivonatok, hitelkérelmek -, szintén könyvvizsgáló által hitelesítettek legyenek, hiszen egy főkönyvi kivonatot különösen, ha az adott társaság a törvény által nem könyvvizsgálat-köteles- "bárki készíthet", vagyis annak valóságtartalmáról független szakember által adott írásbeli vélemény szükségeltessék....

13 A Sz. tv. 155. §-a jelenleg csak Ft-ban állapítja meg a könyvvizsgálói mentességet.

155 § (3) Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az alábbi két feltétel együttesen teljesül:

a) az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 100 millió forintot, és A Sz. tv. 20. § (3)-(5) pontjaiban leírt Társaságokra – mivel devizában készítik a beszámolójukat – nem vonatkozik a könyvvizsgálati kötelezettség (nulla Ft a nettó árbevétele).

Javaslat: Akik nem Ft-ban vezetik a könyveiket, azokra is vonatkozzon a könyvvizsgálati kötelezettség, az előző üzleti év utolsó napján érvényes MNB árfolyam átszámított Ft értékének meghaladása esetén. Természetesen az átszámítás más esetekre is vonatkozzon, pl: Mérlegfőösszeg, 10 mFt-ot meghaladó adóhiány esetére is.

14 Egyetértek a nemzetgazdasági miniszter javaslatával, sőt az 500 millió forint értékhatárt sem tartanám túlzottnak.

Kétségtelen, hogy mindez a könyvvizsgálók munkalehetőségeit csökkentené, azonban e lehetne gondolkodni azon is, hogy valóban szükség van-e nálunk annyi könyvvizsgálóra, ahányan jelenleg küzdenek a piacért.

Elgondolkodtató lehet az is, hogy jelenleg a kisebb, 100-200 millió forint árbevételű cégeknél a könyvviteli szolgáltatások díja és a könyvvizsgálati díjak hogyan viszonyulnak egymáshoz.

Aki a gyakorlatot látja, azt tapasztalhatja, hogy a könyvvizsgálók egy része igen alacsony áron vállalja fel a munkákat, aminek következménye az, hogy olyan sok céggel állnak kapcsolatban, ami már megkérdőjelezi a munka szükségességét és hatékonyságát. Más esetekben viszont az éves könyvvizsgálói díj alig marad alatta a könyvelési díjaknak.

Jelenleg a piac úgy néz ki, hogy könyvelést vállaló irodák viszonylag csekély díjazásért erejüket meghaladó mennyiségű céget vállalnak fel, ennek következtében sok iroda nem megfelelő minőségű munkát végez. El kellene

gondolkodni azon, hogy hogyan lehet javítani a számviteli munka elismertségét, hogyan segítheti az a gazdálkodó szervezet saját ügyeinek áttekintését. Gondolok itt arra, hogy a mérleg, amely május végéig készülhet el – és rohammunkában, kapkodva a sok felvállalt cég miatt, többnyire akkor is készül el - milyen információt nyújthat a gazdálkodó szervezet vezetésének? Az adózási követelményeken túl valószínű, hogy nem sokat.

Másrészt, a piac igényeinek nem feltétlenül kell alkalmazkodni egy eddigi, szakmailag nem teljesen megalapozott gyakorlathoz. Pontosítva, a könyvvizsgálók számszerű túlképzése nem jelentheti azt, hogy rákényszerítsenek törvénnyel a piacra olyan vizsgálatokat, amelyeket ők nem igényelnek. Természetes, hogy a könyvvizsgálók és az ő érdekeiket képviselő Kamara tiltakozik, de attól még nem fog megoldódni az alapprobléma. Bízák a piacra, hogy mely kisebb cégek igénylik a könyvvizsgálatokat, azaz a külső kontrollt. Véleményem szerint nem a külső kontroll, hanem a felelősségteljes munka irányába kellene inkább terelni a könyvelő cégeket.

A könyvvizsgáló szó valóban egy hivatást takar, de kérdés, hogy a vázolt feltételek mellett jelenleg valóban azt végzi-e a könyvvizsgálók egy része, ami a hivatása lenne?

- 15** Első olvasásra a nagy munka közben, eszembe jutottak a kis falvak önkormányzatai. A jogi segítség a jegyzőséggel adott, de a gazdálkodásuk, pénzügyeik rendben vannak? A sok csőd közeli önkormányzat nem erre utal. Esetlen itt is lehetne keresni valónk, persze valami jó struktúrával. Sok gondolat jut az eszembe, de alapos átgondolásához, ötleteléshez, több fej és ismeret szükséges.

Úgy vélem, hogy a kamara javaslatai mellé, az asztalra kell tenni, a konkrét kidolgozott konstrukciókat, kellő statisztikával alátámasztva, költségvetési hasznosságát kihangsúlyozva, persze, ahol ezek lehetségesek.

- 16** Csak olyan személynek lehessen könyvelő irodája, aki könyvvizsgáló.(kitétel legyen)
Minden állami támogatás mellé írjanak elő könyvvizsgálatot

- 17** Összefoglalójukat - ami egyébként megnyerő- a következőkkel egészíteném ki:

Véleményem szerint már a 10millió forintos adóalaphiány is elég indok lehet a kötelező könyvvizsgálatra, nem beszélve más bírságokról. Természetesen ezt lehet a lényeges és jelentős értékhatárokhoz kellene igazítani. Közbeszerzésen indulni csak olyan társaságok indulhatnak, akik rendelkeznek a megelőző év beszámolójának auditálásával, ezt utólag is beszerezhetik (esetleg tiszta záradékhoz is lehet kötni), a nyert pályázóknak egyenesen kötelező stb. Így elkerülhető lenne, hogy hamarabb megy csődbe a cég, mint ahogy az alvállalkozót kifizetné, esetleg a garanciális kötelezettségeit teljesítené.

A pénzügyintézeteknél is lehetne egy kört futni, hogy a hitelbíráláshoz csak auditált beszámolót fogad el.

Az gyógyszertárak, kórházak, gondozási központok stb. bármilyen szervezet, aki az egészségügyi alappal finanszírozási kapcsolatban áll, kötelező könyvvizsgálatra kötelezett legyen, árbevételétől függetlenül. Ugyan ez igaz kompenzációkat igénybe vevő vállalkozásokra, mezőgazdasági cégekre stb.

Pályázaton induló, pályázati forrásból gazdálkodó cégre a fenntartási idő végéig könyvvizsgálati kötelezettséget előírni, nem csak az elszámolásra vonatkozó auditot. Itt természetesen valami összeget lehet kikötni, hogy a pályázás lehetőségét ne érje csorba.

Egy szóval minden - állami, uniós, költségvetési stb. - pénz vállalkozásokhoz kerülve nyomtalanul ne tűnhessen el, ha az kis cég, akkor se, és ez nem azt jelenti, hogy közpénzt felhasználó, hisz a finanszírozott összegből nem gazdálkodik általában a vállalkozás, hanem ellenértéket térítenek.

Az alkalmazottak száma, ha a 20 főt meghaladja, véleményem szerint biztos magasabb fokú képesítést igényel a beszámolója, egy mérlegképes könyvelőnél, árbevételétől függetlenül.

A 10millió forintot meghaladó osztalék kifizetése esetén a fizetőképességi nyilatkozatot könyvvizsgáló véleményezze, és küldhesse be.

Az ISO minősítés megszerzése a vállalkozók szerint nagyon sok adminisztrációs terhet jelent.

Elképzelhetetlen, hogy ezeket a terheket kibírja, hogy a piaci megítélése megfelelő legyen, de a beszámolóját ki tudja, hogy megfelelően állították-e össze. Szerintem ez kapásból ellentmondás.

Azt hiszem ez máshol jelent lobbist, de nem hanyagolható el.

- 18** Örömmel tölt el, hogy valóban az érdekünkben járnak el és próbálnak segíteni nekünk.

A magam részéről nincs egyéb ötletem, mert a vállalkozói kultúra olyan, hogy életveszély igazából bármit is felelősségteljesen aláírni.

A vadkapitalizmus visszaszorítása lenne jó, de ez csak egy álom.

- 19** A leírt javaslatokkal mélységesen egyetértek, de szeretném felhívni a figyelmet – segítő szándékkal - néhány, általam akadálynak tartott tényezőre. Észrevételeimet azért teszem, hogy azokat végiggondolva elősegíthessem a Kamara tárgyaló delegációjának sikeres munkáját.

Nagy szükség lenne az uniós támogatások, ha nem is teljes körű, de mindenképpen fokozott könyvvizsgálói felülvizsgálatára. Ezzel az ország több milliárdot tarthatna meg a közösségi támogatásokból. Ugyanakkor nem látom a vezetés szándékát egy ilyen lépés bevezetésére. Másrészt konkrét gyakorlati tapasztalataim alapján állítom, hogy a támogatások kedvezményezettjei részéről sincs ilyen igény (az elmúlt időszakban több ilyen irányú képzés hiúsult meg érdeklődés hiányában).

A minisztériumi és önkormányzati intézmények (a 4. francia bekezdésben írtak) esetében inkább azt javasolnám, hogy a fenntartónak konszolidált beszámolót kelljen készítenie, ha egyébként az adott intézmény önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, és ezt a konszolidált beszámolót kelljen kötelező erővel könyvvizsgálóval felülvizsgáltatni. A kisebb települések önkormányzatai és azok intézményei ugyanis nem képesek külön - külön egy könyvvizsgáló munkáját megfizetni.

Örömmel venném a legutolsó francia bekezdés b) pontjának magyarázatát, mivel azt nem értem pontosan. A szöveg szerint azokról a vállalkozásokról van szó, amelyeknél nem kötelező a könyvvizsgálat, de a javaslat kötelezően előírná, hogy csak könyvvizsgáló állíthassa össze a beszámolót. Ez egyrészt felveti a kérdést, hogy alakul a könyvvizsgáló felelőssége ilyen esetben, másrészt fennáll-e a függetlensége, ha a beszámolót a könyvvizsgáló állítja össze (célszerűbb lenne a könyvvizsgálói ellenjegyzés előírása, de az már könyvvizsgálat lenne).

Remélem, hogy észrevételeimmel segíteni tudtam az egyeztetésen résztvevők munkáját legalább a felvetett kérdések végiggondolásával.

20 Mindig kérdés volt számomra, hogy miért csak a nettó árbevételt kell figyelembe venni a könyvvizsgálói kötelezettség megállapításánál. Az egyéb bevételek is beletartoznak a vállalkozás szokásos működésébe, akár a költségek ellentételezésére kapott támogatásokat, akár az eszközértékesítések bevételeit vesszük figyelembe.

21 Sajnálatos, hogy a könyvvizsgálói kontrollt ki szeretné a kormány szorítani a kis és középvállalkozói szektorból. Pedig a legtöbb hiba és (ügyeskedés) ezen szektorban van.

Javaslatom lenne, hogy aki EU-s adószámmal rendelkezik és EU-s forgalmat bonyolít pl.50 millió forint felett, (ennek az áfa tényezője: 12,5 millió forint) könyvvizsgálatra legyen kötelezett. Két okból is célszerű: egyik, hogy nagyon sok könyvelő nem tudja rendesen kezelni, könyvelni, bevallani a dolgot, a másik ok pedig a vállalatirányítás célja az áfa elkerülése.

Összegezve: VALAMILYEN KÖNYVVIZSGÁLATI KONTROLLT SZABNI AZ EU-S ADÓSZÁMMAL, KERESKEDELMI KAPCSOLATTAL RENDELKEZŐ MIKRO-,KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATOK RÉSZÉRE.

22 Az egy személyes társaságok esetében értékhatártól függetlenül tenném kötelezővé.

23 Én nagyon fontosnak tartanám, ha a könyvvizsgálók és a jogászok szorosabb szakmai kapcsolatot tartanának fenn, hiszen rengeteget tanulhatnánk egymástól. A szakmai nyelvezeteket is szokhatnánk, hiszen nem egy munkában kell együtt dolgoznunk, ahol bizony nehézkesen működik egymás megértése. Én pl: kötelezően előírnám cégalapítások, ingatlanadások-vásárlások, cégüzletrészek adás-vételénél a jelenleg is kötelező átalakulás mellett az együttműködést!

Ez természetesen legyen szakmai konzultációval egybekötött, ne csak az átalakulási mérleg és vagyon-leltár összeállítására terjedjen ki. Mindkét szakma ismerje el, hogy egymás nélkül nehézkes!

24 A hitelezői érdekek - közte az állami költségvetés érdekeinek - védelme érdekében legyen kötelező a könyvvizsgálat árbevételtől és mérlegfőösszegtől függetlenül, minden olyan vállalkozásnál, amelynek esetében az illetékes megyei bírósághoz az első felszámolási eljárás iránti kérelem valamely hitelező részéről érkezett, iktatásra kerül, mindaddig amíg az eljárás meg nem szűnik, avagy a jogerős felszámolási eljárás meg nem kezdődik.

25 A felsorolt javaslatokkal messzemenően egyetértünk, bízom abban, hogy meg is lehet majd valósítani.

A saját gyakorlatomból kiindulva a következő lehetőség lehetne még:

- az Európai Unió-s projekt pénzügyi elszámolását több lépcsőben kell ellenőrizni. Az első ellenőrzés itt történik. Eddig a projektet készítő magyar Társaság bízott meg könyvvizsgálót ezzel a feladattal. Most úgy hallottam, hogy a VATÓ kapta ezt a megbízást kizárólagosan. Javaslom: próbáljuk elérni azt, hogy Könyvvizsgáló Kamara kapja meg ezt a feladatot kizárólagossággal és a Kamara bízta meg az erre a feladatra pályázó könyvvizsgálót.

26 A fogjunk össze a könyvvizsgálat jövője érdekében tett fel- hívásukra javaslok egy témát felvenni a megküldött anyaghoz. Ez pedig az átalakulások témaköre, mert ott igen sikamlós dolgok fordulhatnak elő, főleg beadvadások esetén.

27 Nagyon jók a javaslatok, nekem egy jutott eszembe, elnézve saját ügyfeleinket is: a konszolidációba bevont vállalkozások esetén mindenképpen kell a könyvvizsgálat, és valljuk be, hogy a legtöbb kisvállalkozás eddig is emiatt volt leginkább könyvvizsgálat köteles. Erről nem szólt semmi, vagy én voltam figyelmetlen, de ezt is hangsúlyozni kell, hogy a jogszabályok harmonizációja miatt, az esetleges magyartól eltérő számviteli sztenderdek alkalmazása

miatt ott mindenképp kelljen továbbra is könyvvizsgálat.

Még egy belső ellenőrzés miatti pont talán: azon vállalkozásoknál, akik egyébként nem vesznek fel közpénzeket, hiteleket, és így nem ellenőrzi őket külső szervezet, az esetleges adóhatósági ellenőrzésen kívül, jelentsék le, hogy tudják-e érvényesíteni a feladatok szétválasztása alapelveit, ha nem, akkor ott is kelljen egy egyszerűsített átvilágítás időről időre. Főként, ha a menedzsment és a tulajdonosi kör elválik egymástól, pláne, ha idegen országbeli a tulajdonos. Ezzel a könyvvizsgálati alapelvek jutnának érvényre.

Szakmánk jövője érdekében remélem, hogy meghallgatásra találtatunk.

28 A megküldött sok-sok megfogalmazott javasoltak és szempont mellett javaslatom.

- az ügyvédekkel szorosabb munkakapcsolat kialakítása lenne indokolt.

Ezért pld. minden vagyon vagy vagyonértékű jog meglétéhez a valódiság igazolásához könyvvizsgálói hitelesítés, tanúsítvány megadását tartom célszerűnek fix tarifadíjért mint pld. a közjegyzőknél

- cégalapításkor (az apport meglétének igazolásához) értéktől függetlenül , de az apport értékek nagyságrendjéhez e a munkát pld. fix tarifához kötném
- banki hitelek esetében értékhatár meghatározásával
- vagy belső ellenőrzési feladatok, vagy pld. eu pályázatok esetében a projekt vezető mellett, vagy a pénzügyi vezetői feladatok ellátásához is legyen kötelezően előírva könyvvizsgáló közreműködése pld. 200 millió forintot meghaladó pályázatok elszámolása esetén függetlenül attól, hogy az uniós pályázatban előírták-e vagy sem a kötelező könyvvizsgálatot.
- önkormányzatok esetében minden esetben önhigis pályázatok beadásakor, vagy bármely céllal történő hitel felvételkor függetlenül az értékhatártól

29 A kötelező könyvvizsgálattal kapcsolatban a kamara javaslatához a következő észrevételt teszem.

A tízmillió forint feletti adóhiány megállapítás esetén "kötelezően alkalmazandó könyvvizsgáló" javaslattal nem értek egyet. Ennek oka, hogy ilyen adóhiány általában nem "véletlenül" keletkezik. Ha a "jó szándékú" vállalkozó esetén hibás jogértelmezésből, vagy más "nem szándékos" magatartásból keletkezett az adóhiány, akkor a vállalkozó saját maga fog felkérni egy könyvvizsgálót, hogy ez többet ne forduljon elő. Ha szándékosan "tévedett" a vállalkozó az adóhatóság kárára, akkor viszont erről nem fog leszokni. A gyakorlat azt mutatja, hogy ezek a vállalkozók ott folytatják, ahol a börtön előtt abbahagyták. Gondolok Stadler Józsefre, Tribuszernéra, hogy a médiából ismert személyeket említsek. Ők már megint bíróság előtt állnak.

Hihetetlen! Ilyen esetben a "kirendelt" könyvvizsgáló sem tudja megakadályozni a csalásokat. És egy ilyen "második" adóhiány után a könyvvizsgálót is elővehetik, ha ott volt, miért nem vette észre az adócsalást. Szerintem ésszerűtlen kockázat lenne egy ilyen cégnél könyvvizsgálatot vállalni.

A másik észrevételem, hogy egy minőségi könyvvizsgáló iroda fenntartása nagyon költséges, és csak megfelelő árbevétel esetén lehet fennmaradni.

Ha valaki csak egymaga könyvvizsgál, (nincs asszisztense), akkor az én számításaim szerint egy 50m²-es iroda fenntartása, rezsi költségek, és a szükséges számítógépek, jogtár előfizetés, szakkönyvek, szaklapok, tanfolyamok, internet, gépkocsi, telefon, biztosítás, stb. a minimálbér kétszeresével számolt könyvvizsgálói bérrel együtt évente kb. 5.000.000 FT árbevétel esetén nullszaldós. Tehát jóval e fölötti árbevétel kell, egy normális színvonal fenntartásához. Ha elveszítjük az ügyfélkörünket, akkor két lehetőség van: egyik a költségek minimalizálása. Otthon, a konyha asztalon is lehet könyvvizsgálni.

15 évvel ezelőtt én is a lakásomon könyvvizsgáltam. Nem szerencsés, ha az ügyfelek a könyvvizsgáló lakására járnak. Semmi közük a magánéletemhez. A könyvvizsgáló tekintélye is sérül, ha az ügyfél az ételszagban, síró gyerekek között, porszívózó feleség mellett tárgyal a könyvvizsgálóval. A szakmai háttéren is lehet spórolni: kevesebb szakirodalom, leamortizált számítógépek stb. Ez viszont a színvonalat egyértelműen aláássa.

A másik lehetőség, hogy könyvelést is vállalni kell.

Ez sem járható út, mivel a könyvelési díjak nagyon nyomottak. A sok könyvelés az időbeosztást aláássa. Az ügyfelek a könyvelési anyagokat az utolsó pillanatban hozzák a könyvelőnek, a határidők szorosak, a könyvvizsgálatot kell "lazábbra" venni, hogy a könyvelést el tudjuk látni. Igazából egy könyvelő irodában mindig "tűzoltás" folyik, amelyik munka a legsürgősebb, azt kell elvégezni a többi rovására. Pl. ha az ügyfél APEH ellenőrzést kap, akkor a könyvelő időbeosztása teljesen felborul. Sokszor látok ilyet.

Összefoglalva, ha felemelik az összeghatárt, akkor nem lesz szükség ennyi könyvvizsgálóra. Szerintem a taglétszám a mostani 1/3 vagy 1/5 részére fog lecsökkenni ügyfelek hiányában, vagy a minőségi munka fog lecsökkenni.

A kamarának erre is fel kell készülni. A lecsökkent könyvvizsgálói létszámhoz milyen kamarai tagdíjat kell megállapítani, mennyi lesz a biztosítás, hiszen ezek a befizetők létszámától jelentősen függenek.

A körlevél utolsó bekezdéséhez legalább az alábbiak szerinti részletesebb kifejtést javasolok.

A rendszeres 3-5 évenkénti kötelező vagy kötelezővé tehető adóellenőrzés végrehajtása:

gazdálkodási fegyelemre, költségvetésre, jogkövető magatartásra gyakorolt pozitív hatását úgy vélem nem kell különösebben bizonygatni.

A NAV nem rendelkezik az ehhez szükséges kapacitással, ezért a mikro-, és kisvállalkozói körből egy korábbi APEH statisztika alapján mintegy 100 ezer darab kisvállalkozó maradt, illetve marad ki egy ilyenfajta rendszerességből. Ez tehát évente 20-30 ezer darab vizsgálati kötelezettség, illetve lehetőség elmaradását jelenti. Vizsgálatonkénti 0,5 millió Ft-os kieséssel számolva ez 10-15 milliárd Ft kiesést jelenthet.

A gazdálkodók kötelező könyvvizsgálati értékhatárainak várható felemelésével a kamarai tagok körében jelentős szabad kapacitás keletkezik. A felszabaduló kamarai szakértői kapacitásunk fedezni tudná ezt az éves szinten mintegy 500-750 ezer revizori óra szükségletet (revízióként 25 óra szükséglettel számolva).

Ezen kívülről jövő kapacitáspótlással a NAV meglévő kapacitását lényegesen súlyozottabban és ennek megfelelően hatékonyabban tudná felhasználni.

A rendszeresen 3-5 évenkénti vizsgálati kötelezettséghez szükséges kapacitások összehangolásának vázlatos levezetése:

	<i>Vizsgálatok becsült részaránya</i>
A NAV meglévő kijelölő és vizsgálati gyakorlatával (az ismert 50%-os bírság szankcióval)	5-10%
Kamarai tag által (ellenjegyzett) 3-5 évenként ismétlődő NAV vizsgálatot kiváltó önellenőrzéssel Ezen vizsgálatok önkéntes alapon kerülnének elvégzésre, melyek szakértőink által ellenjegyzésre kerülnének, és önrevíziós bevallással záródnának. Ezen önellenőrzéseket a jelenlegi önellenőrzési pótlék kétszerese terhelné. A többlet önellenőrzési pótlék nyújtana fedezetet ezen vizsgálatok szervezési feladataira. (NAV által igényelt éves vizsgálati terv lebontására, szétosztására stb.) A NAV ismételt ellenőrzési illetve felüellenőrzési joga természetesen ezen vizsgálatokra is megmaradna. Az esetlegesen ismételt illetve felüellenőrzés súlyosabb megállapításai az ellenjegyző szakértő könyvvizsgáló ilyen jellegű jogosítvány-megvonását jelenthetné NAV kezdeményezés esetén. Ezen vizsgálatokra vonatkozó megbízási szerződések díjtételeinek kialakítása központi irányelveket igényelne.	65-75%
NAV megbízólevéllel ellátott kamarai tag NAV vizsgálati programmal elvégzett vizsgálatokkal A gazdálkodó egységek azon részénél, melyek nem élnének az önkéntes megbízás, illetve ellenjegyzett önellenőrzéssel, azoknál NAV megbízólevéllel NAV vizsgálati programmal vehetne részt kamarai tag könyvvizsgáló, illetve adószakértő. Ezen vizsgálatokra vonatkozó szankció is természetesen az 50%-os bírság alá esne.	20-25%

Összefoglalva

Az előzőekben felvázolt kapacitás összehangolással a feszültségek feloldásán kívül mintegy 20-30 milliárd Ft költségvetési többletbevétel prognosztizálható. Ezen többletbevétel mintegy 10%-ával kamarai szervezéssel a vizsgálatokat végző könyvvizsgálók díjfedezete is megoldható lenne.

Mindeddig nélkülözni vagyunk kénytelenek szíves véleményüket a könyvvizsgálat jövőjére vonatkozó, a honlapon található véleményekkel, javaslatokkal kapcsolatban (ha már – igaz ex post, de a kamarai demokrácia látszatát megőrizve – a tagokat is javaslatokra buzdították). Igaz, azt elfejtették közölni, hogy mikor lesznek az “érdekegyeztető tárgyalások” és meddig érdemes javaslatokról törni a fejünket....

Bízunk benne, hogy azért a nem távoli jövőben megosztják velünk “hivatalos álláspontjukat”.

Mindazon termeléssel és kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások, melyeknek éves nettó árbevétele a 100 millió forintot meghaladja, és a számviteli, könyvvezetési feladataikat nem saját alkalmazottal, hanem könyvelő irodával végeztetik.

Indokaim:

- A könyvelő irodák azokat a bizonylatokat dolgozzák fel, amit a megbízójuk át ad.
- Jellemzően, több vállalkozás könyveit vezetik, nem rendelkeznek minden vállalkozás minden tevékenységéhez kapcsolódó összes információval.
- Nincs módjuk az év végi leltározási folyamatban részt venni, ezért nem tudnak gondoskodni a leltárak teljességéről, nem ellenőrzik annak pontos felvételét, és esetenként az értékelés sem feladatuk.
- Termelő tevékenységet folytató ipari, mezőgazdasági és építőipari vállalkozás termeléssel, természetesen kapcsolatos folyamatainak speciális ismerete sem várható el minden könyvelő irodától. Ezért nem biztos, hogy segíteni tudnak megbízójuknak a különböző készletfokú saját termelésű készlet elemek elkülönítésében azok értékelésének módjában, mert nem "élnek" együtt a vállalkozással.

Nem biztos, hogy minden esetben kötelezővé kellene tenni a teljeskörű könyvvizsgálatot, de a készletek leltározását, a leltárak feldolgozását célszerű lenne ellenőriztetni, hisz amilyen mértékben pontatlan a készlet értéke, ugyanolyan mértékben téves az eredmény.

- 33** A magyar elnökség 250e€-s mérlegfőösszeget, 500e€-s nettó árbevétel és 10 fős átlagléttszámot javasolt a tagállamoknak, nekünk miért kell ezt is "überelni"?

Tudomásom szerint: Egy időben az 50 milliós határt azért nem emelték, hogy a könyvvizsgált cégeknél magasabb az adózási hajlam.

Ott ahol egy személynek kell mindent (könyvelni, bérszámfejtetni, pénzt kezelni) intézni, ott még a tévedés kockázata is sokkal nagyobb.

Nem valószínű, hogy sikerül megakadályozni az emelést, de legalább tompítani lehet.

- 34** A megküldött levél alapján újraszabályozásra kerül a kötelező könyvvizsgálat értékhatára 2012. évtől. Kérdezem, mi van azokkal a megkötött szerződésekkel, amit a könyvvizsgálók és a vállalkozások megkötöttek esetleg 2009-vben 5 évre, és közben az értékhatár módosítása miatt a vállalkozásnak nem kellene könyvvizsgálót alkalmazni?

Úgy tűnik, ez a kormány elfelejti azt az elvet, hogy az új törvény csak a törvény hatályba lépését követő esetekre értendő, a megkötött szerződések a szerződés lejártáig érvényesek. Vagy én értelmezem rosszul a leendő törvény alkalmazását?

- 35** Értetlenül olvasom a könyvvizsgálói értékhatár emeléséről szóló cikkeket.

Az elmúlt két-három hetet figyelembe véve, naponta többen érdeklődnek személyesen és telefonon, hogy igaz-e az értékhatár emelés, és ha igaz a kamara elnöksége milyen intézkedéseket tett.

2011. május 14-én, a Magyar Könyvvizsgálói Kamara küldöttgyűlést hívott össze, és a tagság igényeinek megfelelően részletes információt adott az Elnök úr a várható értékhatárról.

A Széll Kálmán terv, a könyvvizsgálói kötelezettség eltörlése a kisebb vállalkozásoknál, 5,6 milliárd forint megtakarítással járna.

A kötelező könyvvizsgálói értékhatár 200 millió forintra történő emelésével több, mint 17 ezer kis és középvállalkozás mentesülne a könyvvizsgálói díj alól. Térségünkben, ebben a vállalati kategóriában, a kialakult díjak 200-300 ezer forint között vannak.

2014-től az értékhatár 300 millió forintra emelésével további 7 ezer vállalkozás számára jelentene költségcsökkentést.

A véleményüket kinyilvánító könyvvizsgálók azt kérték az Elnök úrtól, hogy kormányzati szinten járjon el, és tegye meg a szükséges intézkedéseket a tekintetben, hogy a jelenlegi értékhatár maradjon. Véleményünk szerint a könyvvizsgálói jelentés a vállalkozóknál, a gazdaság kihívásában jelentős szerepet játszik.

Úgy gondoljuk, több olyan képviselő van, aki egyben könyvvizsgáló is. Ezt figyelembe véve az alábbi intézkedések megtételét kérik a Heves megyei könyvvizsgálók:

1. Az Elnök úr vegye fel a kapcsolatot azokkal az országgyűlési képviselőkkel, akik könyvvizsgálók, és kezdeményezzen ezen képviselőkkel való találkozót. A találkozó megszervezését és lebonyolítását vállaljuk.
2. Egy ad-hoc bizottság létrehozását javasoljuk, akik kidolgozzák, hogy megyénként ez a változtatás milyen veszteséggel jár a könyvvizsgálóknak.
3. A kormányzat felé benyújtandó kérelemben jelöljük meg, hogy milyen költségcsökkentő javaslatot tudunk beterjeszteni adókból és járulékokból.

A szakmai körökben ma meglévő feszültséget fel kell oldani, ennek előfeltétele, hogy a kormányzat ismerje el a könyvvizsgálói kamara helyét és szerepét, valamint szükségességét.

Véleményünk szerint a Matolcsy-csomag csak kinyilatkoztatta az értékhatár emelését, de erről még jogszabály nem született, ezért a kamara elnöksége részéről mindent meg kell tenni az értékhatár változatlanul hagyása mellett.

Én már korábban is javasoltam az összefogást és egyet értek azzal, hogy felesleges az értékhatár emelés megakadályozása érdekében bármit is tenni. Az nyilvánvaló, hogy a Kormány igen eltökélt az adminisztráció és terheinek csökkentése terén. Szerintem az alap ötlet nem is vitatható. Nekünk egy esélyünk van, ha be tudjuk azt bizonyítani, hogy a gazdaság kifehéritésében, a gazdasági környezet jobbá tételében, az üzleti élet biztonságában fontos szerepet tölthetünk be, ha erre megkapjuk a megfelelő jogi kereteket.

Javaslataim

1.) Kezdeményezzük a Gt. módosítását arra vonatkozóan, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet (30. § 3. bek.) bekövetkezése esetén a 100 millió Ft nettó árbevétel feletti cégeknél legyen kötelező könyvvizsgálóval átvilágítani a céget. Egyúttal a Gt. határozza meg pontosan mit tekint fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetnek (pl. ha egy cég szállítói tartozásainak összességéből a 180 napon túli tartozások összege meghaladja az előző évi nettó árbevétel 20-50%-át, és/vagy felszámolási eljárást kezdeményeztek ellene) Az átvilágítás célja a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése okainak feltárása és a lehetséges rendezési módok felvázolása a cég ügyvezetése számára. Erre a feladatra (ha van) a cég rendes könyvvizsgálója nem kérhető fel.

2.) Kezdeményezzük a könyvvizsgálatról szóló tv. módosítását a titoktartási kötelezettség kérdésében és saját belső értelmezésünket is gondoljuk át. Mi nem vagyunk ügyvédek, nekünk nem feladatunk az ügyfelünk védelme. Álláspontom szerint bőven elegendő, ha a titoktartási kötelezettségünk az üzleti titok körére terjed ki és nem tovább. Mindenütt ahol közpénzeket használnak fel (pl. állami vagy EUS támogatás) ezek felhasználásával összefüggő adatok és információk ne képezzenek titkot. A könyvvizsgálónak az a feladata, hogy a tulajdonosok, hitelezők, befektetők számára adjon használható információt döntéseikhez. Ezzel az elvvel nem egyeztethető össze a hivatásbeli titok jelenlegi értelmezése.

3.) Kezdeményezzük a hitelintézeti tv. módosítását arra vonatkozóan, hogy egy vállalkozás saját tőkéjének 10-szeresét meghaladó hitelkérelme esetén a hitelbírálat céljára benyújtott adatokat kötelező legyen könyvvizsgálóval átvizsgáltatni. (nem az előző évi beszámoló auditálása kell ide, hanem az adott évközben benyújtott adatok átvilágítása.)

4.) Egyetértek Szántó János hozzászólásának 1-3. pontjában leírtakkal. A beszámoló összeállításához szerintem sem szabad előírni a könyvvizsgálói képesítés szükségességét, de esetleg nem ártana megkövetelni a közzétételhez könyvvizsgálói ellenjegyzést abban a körben, ahol nem kötelező a könyvvizsgálat. (Ez nem jelentene komolyabb ellenőrzést, csak a leltár - kivonat - beszámoló egyezőségének kontrollját) . Ezzel összefüggésben kezdeményezni kellene egy PM rendelet kiadását a leltározási kötelezettség szabályozásáról. Sajnos tapasztalataim szerint ugyanis a könyvelők jelentős hányadának igen hiányosak az ismeretei erre vonatkozóan. A leltározás náluk kimerül a tárgyi eszközök és a készletek leltározásában, a követelések és kötelezettségek vagy a saját tőke elemeinek év végi leltározásáról nem sokat tudnak.

5.) Kezdeményezzük a könyvvizsgálói díj jogi szabályozását azokon az új területeken amelyekre vonatkozóan javasoljuk szaktudásunk igénybevételét. A jelenlegi jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálat (klasszikus könyvvizsgálói munka) díja maradjon szabad megállapodás kérdése. A bevezetni javasolt átvilágítási, ellenjegyzési feladatok díjszabására azonban rendelet határozza meg az óra díjat, az adminisztrációs terhek meghatározott keretek között tartása érdekében.

Úgy tűnik, hogy túl sok kollégát nem izgatnak ezek a problémák. Mind az értékhatár emelés, mind a könyvvizsgálat jövője című témához alig szóltunk hozzá néhányan. Vajon azért nem nyilvánítanak véleményt, mert reménytelennek ítélik a helyzetet? Lehet, hogy nekik van igazuk, és mi itt teljesen feleslegesen írogatunk. Még egyszer elolvastam figyelmesen a Széll Kálmán bürokrácia csökkentő programot és idéznék belőle: "Egyrészt csökkenteni kell az adminisztrációt növelő javaslatok kidolgozásának ösztönözöttségét, másrészt megfelelő intézményi mechanizmusokkal biztosítani kell, hogy a vállalkozások adminisztrációs tereit növelő intézkedések ne lépessenek hatályba, ilyen jogalkalmazási gyakorlatok ne terjedhessenek el. A vállalkozások adminisztrációjának alacsony szintjét megőrző rendszer 2011. augusztus 31-ig kiépül, és 2012-től megkezdődik működését."

Ezt olvasva, tényleg úgy tűnik, hogy felesleges javaslatokat tenni arra hogyan teremtsünk magunknak munkát ahelyett, amit most elvesznek tőlünk. Bármit javaslunk is annak az a lényege, hogy a vállalkozásoknak díj ellenében végeznénk valamilyen szintű ellenőrzést.

Vagyis a program kidolgozóinak szemében "adminisztrációs terhet" jelentenének továbbra is. Ezért azt gondolom, hogy valami olyat kellene kitalálni, ami jobban bele illik ebbe a bürokrácia csökkentő programba. Ebből a szempontból nézve nekem tetszik Kiss Lászlóné ötlete. Valami hasonlóra gondoltam én is, amikor a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet miatti a Gt. módosítást javasoltam. Taktikai okokból azonban én inkább a Kereskedelmi és Ipar Kamara berkein belül képzelem el ennek szervezeti kereteit. Jut eszembe, lehet, hogy nekünk is be kellene lépni az Iparkamarába a megfelelő érdekérvényesítés érdekében.

Bár már a másik szálon is írtam, de megosztanám a javaslataimat. Először reagálnék a fizetésképtelen vagy azt fenyegető cég átvilágítására. Ezt nem tartom igazán a könyvvizsgálati feladatkör részének, bár eddig is voltak olyan felszámolók, akik igénybevettek könyvvizsgálót az átvilágítására. Mert amikor bekövetkezik a fizetésképtelenség az késő, sőt az átmenetet nehéz meghúzni a tartós fizetési nehézség valamint az átmeneti likviditási hiány között. A könyvvizsgálói díjat hogy fogják kifizetni az ilyen cégek (felszámolási költség lesz, vagy "beragadt követelés stb.). Vagy mi van akkor ha a könyvvizsgáló azt állapítja meg, hogy a társaságot veszély fenyegeti, de az ügyvezető folytatni akarja a tevékenységet, mert van jó és a céget talpra állító megrendelése. A könyvvizsgáló lehet jó számviteli és pénzügyi szakember, de a fizetésképtelenségi folyamathoz, már komoly piaci kereskedelmi, és lehet, hogy gyártási ismeret is kell. Ráadásul a gazdasági élet kockázata miatt nemcsak csalárd módon lehet valaki fizetésképtelen, hanem önhibáján kívül pl. megrendelések megszűnése tartós veszteség és saját tőke veszteség stb. A hitelek esetében Én később reagálok, de az évközi átvilágítással már óvatosabb lennék, mert a hitelbíráló a bankok joga és feladata. Itt a könyvvizsgáló pusztán az adatok valóságát, és a hitelekhez készült üzleti tervek realitását véleményezheti, de nem semmit sem javasolhat, mert ez a hitelintézetek kompetenciája.

A könyvvizsgálat eddigi alakulása

Véleményem szerint a 90-es évek elejétől sikerült szakmailag kiválóan felkészült könyvvizsgáló szakembereket kiképezni, akik tanulmányaik során abban bíztak, hogy valóban szükség lesz tapasztalatukra és tudásukra. Abban bíztunk, hogy az országunk irányításával megbízott és szakmailag magas szinten álló vezetőink is belátják azt, hogy a KÖNYVVIZSGÁLAT a jelenben az ellenőrzés és a megbízhatóság egyik kritériuma, a jövő pedig nincs Könyvvizsgálat nélkül.

Majd jött 2001, amikor is dönteni kellett, hogy függetlenségi okokból szüneteltető vagy aktív státuszt vesz-e fel. Természetesen ezt is lehetne hosszabb távon kifejteni, mert az összeférhetetlenség, valamint függetlenség megfogalmazását sem a valós helyzet „szülte”. De akkor a szakma még el volt ismerve, akkoriban a könyvvizsgálót nemcsak szükséges rossznak állították be, hiszen ellenőrzése mellett számos tanácsot is adhatt.

Aztán jött az Uniós csatlakozás, amikor is felemelték 100 M Ft-ra az értékhatárt. Pedig az EU csak ajánlásokat fogalmaz meg, azt nem tiltja, ha egy tagállam szigorúbb korlátokat alkalmaz. Ráadásul egyes tagországok is eltérően fogalmazzák meg a kritériumokat a mikro és kisvállalkozások terén. Minden EU-s országnak más és más a gazdasági struktúrája és pénzügyi morálja. Sajnos sohasem vesszük figyelembe a sajátosságainkat, ezzel pedig megint azt érezzük el – mint ahogy már több ízben – hogy az almát akarjuk a körtével összehasonlítani.

Aztán jött a gazdasági válság. Nagyon sok mikro és KKV esett már így is ki a könyvvizsgálói kötelezettség alól, mert nincs piac, forgalom és árbevétel. Sokan már a könyvvizsgálói díjakat is nehezen fizetik. Ha pedig ennek ellenére mégis megmaradt egy ügyfél – mert valamilyen szinten elismerte, hogy jó ha van könyvvizsgáló – ott a díjat az ügyfél diktálta és diktálja, tehát a könyvvizsgáló már eladja magát. Hol van a függetlenség?

Az értékhatár emeléssel pedig a maradék lehetőséget is sikerülne elveszíteni. Csak most a fejünk fölött egyetlen tollvonással a megélhetés lehetőségét veszik el. Mert igen a könyvvizsgálók közel 3/4-e válhat munkanélkülivé, és ha hozzátesszük, hogy esetleg még alkalmazottja is van, ez még elérheti a 10 000 főt is. Sajnos megszűntek azok a közép vállalatok valamint a nagyobb méretű kisvállalkozások, akik igényelnek számviteli és pénzügyi szakembereket. Még a könyvelői piac is bizonytalan tehát itt sem sok a keresni való. Ráadásul vidéken jóval súlyosabb lesz a helyzet.

Mondjuk ki nyíltan, hogy ez még a Kamara működését is befolyásolhatja, ha a könyvvizsgálók kényszerűen befejezik tevékenységüket. Azzal, hogy levelezünk, a Miniszterelnökkel nem rossz, de még nem sok mindent oldunk meg. Ráadásul adminisztrációs terhekkel is magyarázzák a tervezetett. Abba viszont bele kell gondolni, nem a túlzott dokumentációs előírás okoz-e többletmunkát a vállalkozásoknál. Mert egy mikro, ill. a kisvállalkozások zöménél ez túlzott, nem felel meg a „kicsik” sajátosságának és egyszerűségének.

Összefoglalás

Véleményem szerint a Kamara is, jelentős részben felelős azért, hogy nem sikerült meggyőzni a gazdasági élet szereplőit a könyvvizsgálat szükségességéről, ez vonatkozik a Kamara oktatáspolitikájára is ami a szakma színvonalát csökkentette. Nem igazán kapott hangsúlyt ez-ideig az érdekképviselet ebben a tekintetben sem. Ráadásul a Könyvvizsgálatról szóló törvény sem követi a piaci elvárásokat, nem is beszélve arról, hogy a módszertan és dokumentáció sem a sajátosságokra épül. Most pedig kapkodunk, pedig már korábban is szó esett az értékhatárok emeléséről. Arról nem is beszélve, hogy a könyvvizsgálók zöme is mikro, ill. kisvállalkozás.

Már rég ki kellett volna dolgozni egy hatástanulmányt, bevonva a szélesebb körű társadalmi-csoportot (pl. APEH, Bankszövetség, VOSZ, Kereskedelmi és Iparkamara stb.)

Mit lehet tehát tenni? Először is a fő médiában (pl. M1, RTL, TV2 stb.) kellene vitafórum az érintettekkel. Legalább azt kellene elérni, hogy a törvényjavaslat készítői, döntéshozók elbizonytalanodjanak és kitolják az értékhatár-emelés bevezetését. Esetleg lehetne aláírásgyűjtést is szervezni. Majd „le kell rakni a döntéshozók asztalára” egy megfelelő javaslatot, egyetértve az érintett szervezetekkel.

Javaslatok, lehetőségek

A: A gazdaság, vállalkozások érdekében

A magyar gazdaság struktúrája nem olyan, mint a fejlett államoké. Fel lehet emelni az értékhatárt (a tendencia ez lesz), de más feltételekhez is lehet/kell kötni. Figyelembe véve a térség, vállalkozási sajátosságát pl. 3-nál több tulajdonos esetén, vagy mérleg főösszeg 25 M Ft fölött, vagy jegyzett tőke 5-10 M Ft fölött, vagy 10 fő fölötti létszám, vagy államilag támogatott hitelek megléte (pl. Széchenyi Kártya, MFB hitelek, mindenféle támogatott hitel), vagy állami és EU-s támogatások megléte. Ebben az esetben a támogatásoknál vagy hiteleknél előny (a bírálatoknál plusz pontok stb.)

Be kellene vezetni pl. 50-200 M Ft között egy egyszerűsített beszámoló vizsgálatot. Ezzel csökken az adminisztrációs teher, a könyvvizsgáló valóban az érdemi munkára összpontosíthat, pénzügyi és számviteli tanácsokat adhat, segíthet a vállalkozások gazdasági folyamatainak ellenőrzésében és felügyeletében természetesen a függetlenség megőrzése mellett. Itt szükséges a Kamarai törvény, könyvvizsgálati eljárásrend és dokumentációs kötelezettség lényeges egyszerűsítése. Ilyen pl. tervezés, programok, hatékonyságok nyilvántartása, eddig sem sok volt az értelme, sok esetben csak akkor készült, ha volt minőségellenőrzés, akkor meg minek? Információim szerint vannak EU-s tagállamok, ahol valami hasonlót alkalmaznak.

Az értékhatár fölötti pl. 200 M Ft vagy ekkor lehet már magasabb is, könyvvizsgálatnál a teljes körű „nagy” könyvvizsgálat (ahogy a jelenlegi dokumentáció is feltételezi, csak itt a „nagy” cégekre érvényesül), mert ez akkor valóban érdemi többletmunkát is igényel még a vállalkozásoknál is (nem csak „papírhalmaz-papírgyűjtés” lenne).

A NAV-val együttműködési lehetőséget kialakítani, pl. adótartozások átütemezése terén könyvvizsgálói vélemény bekérése, ahol véleményt lehet adni a tartozások átütemezésére, és megfizetésére (ez jó a NAV-nak, hiszen a tartozás behajtásának nagyobb az esélye, de a vállalkozásnak sem lesz reménytelen a „talpra-állás”). De lehetne valamilyen szinten az adózás területén is együttműködés (pl. egyes adónemnél célellenőrzések, vagy a „sztárjelenség” a tagi kölcsönök vizsgálata). Természetesen ebben az esetben a könyvvizsgálati biztosítás is kiterjeszhető.

A vállalkozások érdekében javasolt esetek:

Ha a könyvvizsgáló igazolná a valós veszteséget a jelentésben, akkor nem kellene minimál társasági adót fizetni, mert ez is egy komoly teher a vállalkozások számára. Most nagy a gazdasági válság és ebben a régióban nyoma sincs valami javulásnak. Ezt - még ha átmenetileg is, amíg komoly a gazdasági visszaesés, legalább is a régióknban az – lehetne méltányolni.

Bankszövetséggel egyetértésben pl. hitelek felvétele esetén könyvvizsgálói vélemény bekérése a vállalkozás pénzügyi helyzetéről (könyvvizsgálói szempontból).

Természetesen ezzel a hitelek bírálása banki folyamat lenne, de a könyvvizsgálói véleményt a hitelintézetek előnyként értékelnék a bírálatkor. Az igaz, hogy a könyvvizsgáló a vállalkozás érdekeit képviselheti, de ilyen esetben a bankok a rossz véleményt adó könyvvizsgálókat nem fogadnák el. És a nyilvántartás is egyszerű lehet pl. a BAR listában a vállalkozások hiteleinél feltüntetik a Könyvvizsgálót (ez lehet nyilvános ebben az esetben). Ha pedig kétes lesz a hitel a BAR listában látszik a könyvvizsgáló neve is. Ez ugyan pénzügyi gyakorlatot is igényel a könyvvizsgáló részéről, de a társaságok ebben az esetben nemcsak az állandó könyvvizsgálót bízhatják meg. De lehet az is, hogy a Kamara vezet erről egy külön nyilvántartást (mármint a megfelelő elemzést adókról) Ha a fentieket sikerül kivitelezni, akkor a vállalkozások is „igénylik” az egyszerűsített vagy teljes auditot, mert jobb lesz a megítélésük a szakma újra elismert lehet.

B. A Kamara és a könyvvizsgálók érdekében:

Az árbevételi megoszlás enyhítése, ez pont a díjak csökkenését is eredményezte, mert ha aktív volt a könyvvizsgáló, anyagi és megélhetési okokból elvállalta a megbízást, de engedett a díjból, hogy megfeleljen az előírásoknak, ami a szakma „nívóját” is leminősítette.

Az egyszerűsített mérlegvizsgálat bevezetése a dokumentáció a mikro-vállalkozások sajátosságának jelentős egyszerűsítése. Ez ugyan díj csökkenést eredményezhet, de a könyvvizsgáló több céget is tudnak vállalni. Mert mint tudjuk, ha betartanánk és rendesen elkészítenénk a dokumentációkat, akkor nem lenne idő és érdemi lehetőség annyi cég vállalására, amiből meg lehetne élni (ez eddigi dokumentáció nem a KKV-k és mikro-vállalkozások sajátosságára épül, pl. azonos tulajdonosi és menedzsmenti kör, több vállalat elaprózása a könyvvizsgálat és más jogszabályok elkerülése érdekében).

A könyvvizsgálati törvényeknek igazodnia kell a sajátosságokhoz gazdasági struktúrához, és a környezeti változásokhoz. Ezt pedig a Kamarának kellene folyamatosan kezelni és javaslatot tenni az illetékesek felé.

Hát nem egyszerű a dolog, most kell cselekedni, mert ha így megy tovább, akkor vége a könyvvizsgálói szakmának, amit a Kamara is nagyon megérez. Mert csak egy szűk kör marad („a nagyok”), akiket eddig sem érintett a mikro-vállalkozások és KKV-k köre, tehát az értékhatár-emelés sem. De sajnos vidéken a mikro és kisvállalkozási

kategóriában működő könyvvizsgálók vannak, akik egy-két területtől eltekintve (pl. takarékszövetkezetek, kisebb önkormányzatok stb.) elvesztik a megélhetést. Akik pedig még maradnak a szakmában azok „eladják” magukat, ami a szakma elismertségét „temetik el”. Egy tény az idő sürget, most kapkodunk pedig volt kb. 3 év, hogy felkészüljünk, esetleg javaslatokat megoldásokat adjunk a gazdaság, a társadalom, és törvényhozás számára. Most nagy feladat áll a Kamara számára (mert a szakma megvédése a mi feladatunk, ez pedig több törvény módosítását is igényelheti), ha meg akarja mutatni, hogy valóban egy szakmai érdekképviselet.

38 Nagyrészt egyetértek az előttem szólóval.

A Kamara jelenleg rossz irányba halad: már több évvel ezelőtt nyilvánvaló vált, hogy az értékhatár emelésnek nem tudunk ellenállni (csak késleltetni), így célszerűbb a régi, az indián kultúrában jól bevált elvet alkalmazni: „akit nem tudsz legyőzni, tedd szövetségeseddé”. Találjuk meg azt a szolgáltatást, amit csak mi nyújthatunk, a piaci szereplők beszámolóba vetett hitét fenntartja, de ugyanakkor kiváltja a könyvvizsgálatot.

Konkrét javaslat: Létre kell hozni egy új, de törvénybe iktatott szolgáltatást (pl. „beszámoló ellenjegyzés”, „korlátozott vizsgálat”, „jog szerinti vizsgálat”), melyet a „könyvvizsgálat” helyett kizárólag könyvvizsgálók nyújthatnak. Egy ilyen szolgáltatás törvénybe iktatásával az értékhatárt akár tovább (például 1 Mrd Ft-ig) is lehetne emelni (így a Nemzetgazdasági Minisztérium még szövetségesünk is lehet), azzal az addicionális előnnyel számolva, hogy erre a szolgáltatásra nem (vagy csökkentett mértékben) vonatkoznának a minőségellenőrzés szabályai, de minden könyvvizsgáló megtarthatná a munkáját, ez által a Kamara számára is költségeket megtakarítva.

Egy ilyen szolgáltatás jól beillene a jelenlegi értékhatár rendszerbe:

- 0 - 10 Mio forintig – bárki készíthet beszámolót
- 10 - 100 Mio forintig – mérlegképes könyvelő vagy könyvvizsgáló készíthet beszámolót
- 100 - 1000 Mio forintig – könyvvizsgáló köteles ellenjegyezni az elkészített beszámolót
- • 1000 Mio forinttól – kötelező könyvvizsgálat

39 A Könyvvizsgálói Kamara hozzon létre egy kiemelten közhasznú, nonprofit gazdasági társaságot. (Lehet más formáció is, de szerintem ez lenne a legjobb.) Ennek a társaságnak legyen a feladata törvényességi felügyelet gyakorlása - ne nevezzük könyvvizsgálatnak, inkább vagyonzárolásnak - bizonyos meghatározott esetekben.

Természetesen ezeknek a "vagyonzárolásoknak" az elvégzésére könyvvizsgálókat jelölne ki (hasonlóan az igazságügyi könyvszakértőkhöz). A "vagyonzárolás" díját ez a nonprofit társaság szedné be, és fizetné ki a vagyonzároló kollégának meghatározott óradíjjal, elszámolás alapján.

A vagyonzárolásokat nem a beszámoló elfogadása előtt, hanem a közzététel után kellene elrendelni, (a vállalkozás köteles lenne rá jelentkezni), és nem árbevételi határhoz kellene kötni, hanem a következőkhöz:

- 1) Azoknak a társaságoknak, akiknek 5 millió forintnál nagyobb bankhitele van (ideértve a lízinget is).
- 2) Azoknak a társaságoknak, akiknek december 31-én 500 ezer forintnál nagyobb adótartozásuk van (ideértve az önkormányzati adókat is).
- 3) Azoknak a társaságoknak, amelyeknek szállítói kötelezettsége a vevő követelések kétszeresét meghaladja.
- 4) Azoknak a társaságoknak, amelyeknek nincsen befektetett eszköze, (vagy igen csekély értékű), és a kötelezettség állománya a saját tőkénél magasabb.
- 5) Azoknak a társaságoknak, ahol a saját tőke a jegyzett tőkénél alacsonyabb.

Indoklás

Rendkívül rossz a fizetési morál, a cégek csődbe juttatása kötelezettségek hátrahagyásával. A könyvvizsgálat alól kivont társaságoknál "szabad a vásár". Nemcsak adócsalás, adóelkerülés van, hanem csőd büntettek tömege is. És pontosan ez az, amiben a könyvvizsgálók a legtöbbet tehetnének. A bankok, a lízingcégek védik magukat jelzáloggal, az adóhivatalok a végrehajtási jogukkal, de ki védi meg a becsületes vállalkozókat a nem fizetőktől?

Véleményem szerint ezzel a vagyonzárolással nem a "szükséges rossznak" tekintenék a könyvvizsgálót, hanem a tisztességes vállalkozók védelmezőjének.

A fenti 5 mutató a társasági adóbevallásból könnyen ellenőrizhető, de célszerűbb lenne kötelezni a vállalkozásokat, hogy a fenti esetekben a Kamara közhasznú szervezeténél vagyonzárolásra bejelentkezzenek. Ezt a társasági adóbevalláson kellene megtenni.

Az 5 pont inkább csak példa, tovább bővíthető, módosítható, illetve más kritériumokat is meg lehetne határozni.

Igen nagy tapasztalattal rendelkezem kis-közepes társaságok könyvvizsgálatában, ezért, ha az ötlet megvalósíthatónak látszik, örömmel részt veszek a kidolgozásában.

40 Csak egyetlen kérdésem lenne javaslatához: ki és milyen alapon "jelölne ki" könyvvizsgálókat az Ön által javasolt szervezeten belül? Hogyan működne ez a rendszer?

Ki vagy mi biztosítaná a tisztességes eljárást a "kijelölés" során? Attól tartok ezzel a megoldással egy újabb urambátyám rendszer (Lásd: Móricz Zsigmond: Rokonok) jönne létre, és azok, akik valakinek ismerősei stb. vagy egyéb okból "jól fekszenek" valahol, valakinél, érdekes módon sok "kijelöléshez" jutnának, míg mások pedig kevéshez, vagy egyhez sem. (Ezen egy "átlátható", "tisztességes" pályázati rendszer sem segít, mert ilyen - abból következően, hogy mind a minősítés, mind az elbírálás szubjektív (személyektől függő) - nincs, nem létezik. Minden olyan rendszer, amely "központilag" oszt el feladatokat, munkát és ezen keresztül pénzt, magában hordozza a korrupciót és a klientúra létrejöttét, és lényegében megszünteti a minden befolyástól független valós vélemény - ami ebben az esetben a dolog lelke - artikulálását.

(Csak megjegyzem, hogy az igazságügyi szakértői kijelölési rendszer nem túl jó példa, mert itt is elsősorban a személyes kapcsolatok a döntőek.)

- 41** 1. A nemzetgazdasági érdekek, a piaci szereplők gazdálkodásának tisztasága, a letétbe helyezett beszámolók alátámasztottsága, az értékhatár emelkedésből eredő könyvvizsgálói piacvesztés ellensúlyozása stb. érdekében az alábbi javaslatot tesszük.

Bevezetés

Javaslatunk egy új fogalmat vezetne be, melyet „Beszámoló könyvvizsgálói ellenjegyzése” megnevezéssel illetnék.

Ez az új fogalom az 50 M Ft (vagy akár kisebb) árbevételt elért társaságok esetén a társaság által elkészített beszámoló leltárakkal való alátámasztottságának vizsgálatát jelentené.

Ennek szabályait véleményünk szerint az MKVK dolgozná ki a számviteli törvény és a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok figyelembevételével. Hasonló módon, mint a kisvállalkozások és a költségvetési szervek könyvvizsgálatára vonatkozó szabályokat azzal az eltéréssel, hogy ezen munka nem a tipikus könyvvizsgálói munka, azonban definiálása és kötelezővé tétele ezen törvény keretein belül valósulna meg.

Véleményünk szerint ezen ellenjegyzés megléte esetén a piac szereplői a közzétett beszámoló tekintetében bizonyosságot szerezhetnének arra vonatkozóan, hogy a közzétett adatok leltárakkal (a leltárakat aláírók mögöttes felelősségével) bírnak. Azaz valós adatokat tartalmaznak.

Részletes módosítási javaslat:

2.§. az alábbi 25. sz. ponttal egészül ki: Beszámoló könyvvizsgálói ellenjegyzése:

jogszabályi kötelezettségen alapuló ellenjegyzés a beszámoló leltárakkal való alátámasztottságáról.

3.§.(2) e. új : a beszámoló könyvvizsgálói ellenjegyzése Megjegyzés: ezen pont lehetne a 3.§.(1) bek c pontja is, a c. pont pedig d-re változik annak függvényében, hogy jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói vagy jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységen kívüli egyéb szakmai szolgáltatásnak minősítenék.

212/A.§. beszúrása: új:

Az Szt. 155.§.(7) bekezdése (8) bekezdés lenne. A (7) bekezdés új szövege pedig az alábbi:

A 155.§.(3) bekezdés hatálya alá tartozó vállalkozások beszámolójuk könyvvizsgáló által történt ellenjegyzésre kötelezettek, amennyiben éves nettó árbevételük – a közzéteendő beszámolóban - eléri az 50 millió Ft-ot. A beszámoló könyvvizsgálói ellenjegyzés célja, hogy a vállalkozó által az üzleti évről készített beszámoló e törvény előírásai szerint készült és ennek megfelelően a vállalkozás vagyoni helyzetét valós leltár támasztja alá.

A 155.§: régi (7)-es most új (8) pontja kiegészül: A (6)-(7) bekezdés szerinti könyvvizsgálatra, illetve beszámoló könyvvizsgálói ellenjegyzésére a

- 42** A fenti tárgyban foglalt javaslatokkal - egy javaslat kivételével - egyetértek, azaz az utolsó előtti javaslat b).pontjában foglaltakkal. Az ebben foglalt ösztönzési formát azért nem lehet bevezetni, mert a beszámoló készítése a társaság ügyvezetésének kötelessége és felelőssége

Javaslom én továbbá felvenni az érdekkörbe az alábbiakat:

- A Közbeszerzési Pályázatok lebonyolításának ellenőrzése (hasonlóan gondolom a feladat ellátást/igénybevételt, mint amikor kötelező volt az "Apport" értékének ellenjegyzése).
- A körbeszámolások és körbetartozások tárgykörében – amikor is egymillió Ft-ot elérően nem rendeződik az ellenérték kiegyenlítése- ennek kötelező ellenőrzése.
- Vesztéses társaságok ellenőrzése.
- Havi ÁFA bevallásra kötelezettek körének ellenőrzése a kiemelkedő nagy forgalmuk miatt (beérkező számlák, kimenő számlák, export, import).
- Belföldi-külföldi illetőség váltása

- 43** Szíves figyelmükbe ajánlom, hogy a felszabaduló könyvvizsgálói kapacitást – valamilyen szelekció után - fel kellene ajánlani az EU-s pályázatok bírálatához, az irányító hatóságok, a közreműködő szervezetek, illetve az NFÜ felé is.

Jelenleg e területen, mindenki csak a kedvezményezettknél történő könyvvizsgálatról beszél, a másik oldalon lévő munkát senki sem említi. Látni kellene, hogy a fent jelölt szervezeteknél hogyan választják ki a külsős bírálók személyét, mert erre nézve soha nem jelenik meg közbeszerzési hirdetés.

- 44 minden három főnél nagyobb létszámú felügyelő bizottságnak legalább egy könyvvizsgáló tagja legyen,
- a jövedéki termékekkel foglalkozó adózóknál értékhatártól függetlenül kötelező legyen a könyvvizsgálat,
 - a színesfém, - hulladék kereskedelemmel foglalkozó társaságoknál értékhatártól függetlenül kötelező legyen a könyvvizsgálat,
 - azoknál a vállalkozásoknál, amelyek folyamatosan ÁFA visszaigénylési pozícióban vannak, értékhatártól függetlenül kötelező legyen a könyvvizsgálat.

45 A levelet olvasva érdekes gondolatok fogalmazódtak meg bennem, talán az aktív lobbyzást a tagság és a szakma érdekérvényesítéséért előbb kellett volna kezdeni, ez már a huszonnegyedik óra hatvankettedik perce, sajnos. De ha visszatekintünk az elmúlt pár évre, mire is emlékszünk arra, hogy mindenáron erőltettük a kamarai minőségellenőrzést, kerül, amibe kerül, egyszerűsített, teljes körű, mindenre kérdőív stb., hogy a több ezer könyvvizsgálóból száz egynéhány jól járjon nem kis mértékben megterhelve a kamara költségvetését, és a kollégák adminisztratív terheit. A korábbi szakmai alelnök asszonynak említettem, kérdésként, mire ez a sietség, hiszen a német társaságok 70 százalékát vizsgálták le 35 év alatt, nem beszélve arról, hogy az uniós követelményeknek megfelelően 33 megbízatásonként minőség vizsgálatra egy cég kerül/került kijelölésre. Erre a válasz, hogy minőség ellenőrzés biztosította követelményeknek való megfelelés esetén „dúskálhatunk” a külföldi megbízatásokban, sajnos a kollégák zöménél ez nem így alakult. Sok időt, ideget és pénzt elfecséreltünk e tevékenység mindenáron való erőltetésére, és a tagság érdekérvényesítése háttérbe szorult, ide jutottunk. A kollégák fele elveszti megbízatásait, ügyfélkörét, de lényeg, hogy a „holdudvar” jól járt, jól jár. Jelzem a jövőben nem fog kelleni ennyi bizottság ellenőr stb, akik havonta sommás összegekben részesültek különböző megbízatásaikért, bizonyára megérdemelték, de nem marad tag aki ezt a magas kamarai tagdíjat megfizesse, befizesse, itt tartunk, és most mit lehet még tenni? Sommásan az egész működést, /kamarai szervezetet/ könyvvizsgálatot egyszerűsíteni, német mintára pl kétszintűvé tenni, ami biztosíthatna az értékhatár változásoktól függetlenül is még egy fajta ügyfélkör megmaradást, megtartást. Egyszerűsíteni kell a kamarai tagok adminisztrációját „dokumentálási” terheit, és a kamarai díjtételeket csökkenteni.. Mert egyszer csak gondol a Nemzetgazdasági miniszter egyet és a kamarai törvény egy mondatos módosításával a könyvvizsgálókat a nemzetgazdasági miniszter irányítja, nem csak felügyeli, mint köztestületet, és az általunk befizetett közel 1 milliárd is a minisztérium bevétele lehet, és a kamarai teendőket pár nyugdíjból visszahívott köztisztviselő, vagy könyvvizsgáló ellátja. Hasonlóan, mint az egyesületi kamara idejében volt, melynek én is tagja voltam 1991.-től, és azt kell írnom így utólag is, hogy működőképes volt.

Tudom írásom olvasásakor felvetődik nem ez a kérdés, valóban nem teljesen ez, de, hogy ide jutottunk az a felsoroltakkal szoros korrelációs kapcsolatot mutat Az április 20.-i miniszteri bejelentésnek nem ismerjük a részleteit, mi hogyan számíthat, 2012-2013-ra , főbb javaslataim a következők lennének:

- a könyvvizsgálati értékhatár ne csak az árbevételre hanem a mérleg főösszegre is vonatkozzon, lásd éveken át húzódo, beruházások, ingatlan fejlesztések.
- kapcsolt vállalkozások esetén, ha a tulajdonosi struktúra ugyanaz, akkor adódjanak össze az egyedi árbevételek, mellyel kizárható lenne, hogy csak azért alapítsanak újabb és újabb cégeket, hogy elkerüljék egy független külső ellenőrzés veszélyeit.
- az értékhatár 50 millióról 100 millióra való felemelésekor az akkor még hat nemzetközi nagyból az egyik végzett egy vizsgálatot, hogy a könyvvizsgálat elmaradása kapcsán, vagy okán mennyivel kevesebb adóbefizetés történt a kategóriába eső cégcsoportnál, tízmilliárdos nagyságrend, mi várható majd a tervezet alapján?
- valamennyi állami tulajdonú vagy állami felügyelet alá tartozó (minisztérium és önkormányzati) intézményre, társaságra.
- bármely összegű uniós vagy állami támogatás elnyerése estén
- bármely közpénzt felhasználó szervezet esetében
- Széchenyi hitellel gazdálkodó vállalkozások esetében,
- önkormányzati mintára /kötelezettségvállalási felülvizsgálat/a vállalkozásoknál is, minden a hitelezők védelme érdekében, a sajáttőke és az árbevétel arányában megszabott jelentősebb éven túli hitelösszeg esetében.
- valamennyi alapítványnál
- változatlanul a hitellel gazdálkodó önkormányzatoknál, kistérségeknél, a tervezet szerint a leendő járásoknál járásjogú városoknál, többcélú és egyedi önkormányzati társulásoknál.
- országos hatáskörű szervek, egyházak, pártok könyvvizsgálata, az ÁSZ-al együttműködve. /Mint kiderült az ÁSZ munkatársainak a felének sincsen, valamilyen auditori képesítése, talán ezt ötvözve is jó lenne az együttműködés./

- jó a javaslatnak az a része, miszerint az állam ösztönözze a könyvvizsgálók igénybevételét azzal, hogy azon vállalkozások esetében, amelyeknél az értékhatár emelés nem lesz kötelező a könyvvizsgálat, ott: a / javasolt „a” és „b” pont is javasolt és támogatásra lenne érdemes/
- német mintára a kétfokozatú könyvvizsgálatot /egyszerűsített, csak a hatályos törvények alapján, és pl. közép vállalkozástól a standardok szerinti könyvvizsgálat, vagy valami hasonlót. Uniós fehér könyv ajánlása. /Így a kisebb cégeknél a díjtétel kedvezőbben alakulna és maradna könyvvizsgálatot igénybevevő cég./
- bizonyos értékhatár felett a méregbeszámolót csak könyvvizsgálói képesítéssel rendelkező állíthatná össze.
- hatósági előírás miatt pl. értékhatár alattiak a VPOP-nek, most NAV-nak készítendő audit.

Bár az értékhatár növelés –legalább annak az első lépése – már eldőlt, nem az ellen, hanem azért kell valamit tenni, hogy a politika másféle megbízásokra is próbálja a könyvvizsgálók szellemi kapacitását hasznosítani. A változtatás szükségességét –nem értékhatár módosítás- több kamarai fórumon, a jelenlegi szakmai alelnöknek, a megyei elnöknek is jeleztem, jeleztük, sajnos eredmény nélkül. Ha nem tudjuk a szakma és a kollégák érdekeit érvényesíteni a négy nemzetközi nagyon kívül sajnos kevés könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég marad talpon, ami a kamra működését is alapvetően befolyásolja, egyszerűsíti.

46 A helyzetértékelésekkel egyetértve én is úgy gondolom, hogy a könyvvizsgálók által elérhető „könyvvizsgálói piac” szűkülése elkerülhetetlen, miközben a könyvvizsgálói „kapacitás” jelentősen nem csökken.

Várakozásom szerint a végbemenő folyamatok a „könyvvizsgálói piac” további jelentős koncentrációját fogja eredményezni, hiszen a szűkülés jellemzően nem a nagy piaci részesedéssel rendelkező társaságok oldalán következik majd be.

Nyilván jó lenne, ha a piacsűkülésben várhatóan leginkább érintett könyvvizsgálói réteg szakmai hozzáértése más irányokban hasznosulhatna.

Két irányú javaslatot teszek, amelyek szerintem kellő kormányzati rugalmasság mellett elfogadtatható.

Felmerült, hogy a költségvetési intézmények esetén a könyvvizsgálói kötelezettség kiterjesztését lehetne kérni. (Ez szerintem nem a legjobb kezdeményezés, és nehezen is elfogadtatható, hiszen működési többletkiadást generál a kv-i szférában, sőt egyébként sem annak a könyvvizsgálói rétegnek kezeli a helyzetét, akik várhatóan elvesztik piacukat, ügyfeleiket, hiszen a nagy intézményeket a nagy könyvvizsgálói cégek nyilvánvalóan megszereznek)

E mellett/helyett azt javaslom, hogy kérjétek a kiterjesztést, de úgy, hogy azon költségvetési intézmények, amelyeknél (3 éves releváns gyakorlattal rendelkező??) költségvetési minősítésű kamarai tag könyvvizsgáló felelős a beszámoló összeállításáért (az Ámr. gazdasági vezetőnek nevezi), azon intézmények mentesülhetnének a kiterjesztett könyvvizsgálói kötelezettség alól. (Jelenleg a 292/2009-es Korm. rendelet mérlegképes végzettséget ír elő a gazdasági vezetőknek. Az 5mrd, vagy 10 mrd Ft mérlegfőösszegű intézményeknél a mérlegképes végzettség helyett költségvetési minősítésű könyvvizsgálói követelmény lenne előírandó. Ezzel minimum több száz könyvvizsgáló további szakmai munkája lenne biztosítható úgy, hogy közben nem protestálnának a piac elkerülhetetlen további koncentrációja ellen.)

A másik irány, amit javaslak megfontolásra, hogy az operatív programok forrásaiból, vagy akár más kormányzati forrásokból meghirdetett pályázatok esetén a projektszemélyzetben belül a pénzügyi vezető, akikre jelenleg a „legalább regisztrált mérlegképes könyvelői végzettség” van előírva, legyenek meghatározott összeg feletti projekteknél könyvvizsgálói végzettséghez kötöttek. Jelenleg előírás szerint projektvezetőből, szakmai vezetőből és pénzügyi vezetőből kell minimum állnia a projektvezetésnek. Ezek közül a pénzügyi vezetőnek, aki a projekt bizonylati szintű elkülönített könyvvezetéséért, a pénzügyi beszámoló bizonylati szintű elkészítéséért felelős, regisztrált mérlegképes könyvelőnek kell lennie.

Miért ne lehetne előírni, hogy pl. a 200 MFt vagy 250 MFt feletti összköltségvetésű projektek esetén könyvvizsgálói végzettségű kamarai tag legyen a pénzügyi vezető?

Ez újabb néhány száz főnek garántáltan munkát biztosítana.

47 Azon társaságoknál ahol a tulajdonosok egy-egy érdekképviselői szervezet képviselőjében döntenek az egyszerűsített, vagy éves beszámoló elfogadásáról, ott az árbevételrel függetlenül kötelező legyen a könyvvizsgáló megbízása (pl: Gazdakörök Szövetsége, megyei Gazdakörök).

Ilyen társaság több is lehet, és sajnos ebből a képviselői jogkörükből sokszor politikai megfontolások kerülnek előtérbe, nem pedig igazi tulajdonosi szemlélet. A példa, csak a szemléltetés, kifelé ne kerüljön, mert lehet, hogy csak egyedül én vagyok ilyen társaságnál könyvvizsgáló. „Sok sikert, és ügyeskedést”

48 Kinek kell a könyvvizsgáló?

1. Kinek kellünk?

Lássuk be, senkinek. Mi többé-kevésbé „kötelezőek” vagyunk.

Azért mondom így, mert van ugyan egy-két jó tapasztalatom arról, hogy van, akinek saját önös, jól felfogott

érdekéből kellünk, de ez nem igazán általános.

2. Mit csinál egy magyar könyvvizsgáló egy kis cégnél?

Na persze, könyvet vizsgál. Emellett – valljuk be – mindent, amit kell, hogy a cég éljen, működjön, és főleg ne legyen semmi gikszer. Bizony ám, függetlenül minden elmélettől, EZ (utóbbi is) mindenkinek az érdeke. Az, hogy a könyvvizsgáló adót szakért, az a minimum; emellett dokumentálást ír elő, talál ki, de ha kell, még ügyvitelt is szervez, szükség esetén üzemszervezést is „felvállal”. Mert „the show must go on”!! Ez az érdeke mindenkinek. Kinek is? Állam, adóhivatal, tb, hitelezők, szállítók, tulajdonosok, menedzsment, munkavállalók, na meg persze a könyvvizsgáló. Kinek nem érdeke? Olyan nincs.....(?).

3. Az 1. pont válasza helyesen: kellünk mi, de fizetni nem szeret értünk senki. Főleg, ha mindenekelőtt kötelezőnek van beállítva, nem pedig hasznosnak!!

4. Az a fránya adminisztráció!!!

Amit a mi kiiktatásunk fog csökkenteni! Jó duma! Igaz, hogy kénytelenek vagyunk körülbástyázni magunkat mindenféle papírokkal, dokumentumokkal, iratokkal. Ám ezek lényegében kétfélék: vagy megvannak és nem új előállításúak, vagy többnyire mi vagyunk kénytelenek legyártani (sztenderd vagy saját) és "ezt kell kitölteni és aláírni". Hát nem az az állandó gondunk, hogy az sincs meg, aminek muszáj lenne??? Miről beszélnek ezek?

4. Akkor mégis „kinek az érdeke” az eltávolításunk???

A fentebb felsoroltak közül nyilván azoké, akik a hiányunkkal nagyobb haszonra tehetnek szert, feltehetőleg elsősorban bírságok és büntetések formájában. Az, hogy a „többiek” esetleg több kárt szenvednek ezen haszonnál, az nem az ő dolguk (mondhatni: „oszt jó napot!”). Az, hogy hosszabb távon mindez ellentétes mindenki más érdekével - na zakson!!!! Ja, hogy a saját érdekével is..... azt még nem fogta fel.

6. Tartok tőle, hogy hiába hozunk érveket, ez (vulgár)politikai döntés, egyszerű demagógia, most egész egyszerűen ránk kenik a szart. Ezzel ugyan kiirtják a magyar könyvvizsgálók (még) egy részét, a magyar könyvvizsgálói piac még jobban koncentráliódik, és a végén marad a négy (majd három, kettő , egy...) Big, amely önmagáé a Kamara is, és akkor még a kormánynak is könnyebb lesz multi-ellenesnek lennie, mert kettesben egymás közt könnyen lerendezhetik...

7. Végül ne feledjük: lesznek, akik a külső kényszernél is nagyobbat fognak bukni a Kamara „jóvoltából”: akinek mondjuk volt 5-6 melója, és most marad majd csak kettő- három, és így az egyik az 50 % fölé kerül, annak elvileg le kell mondania azokról is..... (lássuk, uramisten, mire megyünk ketten együtt!).

1. A könyvvizsgálati kör bővítésének további lehetőségei

- a) A társaságok felügyelő, illetve audit bizottságaiban kötelezővé tenni egy könyvvizsgáló delegálását.
(A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 311. §-a szerint a nyilvánosan működő részvénytársaságoknál legalább három tagú audit bizottságot kell létrehozni.)
- b) A könyvvizgálatra kötelezett társaságok éves beszámolóját a vállalkozás vezetőjén kívül a „számviteli rendért felelős” személynek is alá kell írnia. A számviteli rendért felelős személynek könyvvizsgálói végzettséggel kell rendelkeznie.

Megjegyzés: az mérlegelés kérdése lehet, hogy az előzőekben szereplő „könyvvizsgáló” esetében elegendő-e az okleveles könyvvizsgálói képzettség, vagy bejegyzett könyvvizsgálóra gondolunk.

2. A Zöld könyv ajánlásai a könyvvizsgálati piac méltányosabb felosztására

Abból kiindulva, hogy a jövőben jelentősen csökken a könyvvizsgáló társaságoknak és az egyéni könyvvizsgálóknak a kötelező könyvvizgálatból származó nettó árbevétele – az árbevételek arányosabb (méltányosabb) elosztására a Zöld könyv ajánlái alapján a következőket javaslom:

- a) A „közös könyvvizgálat” franciaországi gyakorlatának átvétele. Így a kisebb könyvvizsgáló cégek és az egyéni könyvvizsgálók is újabb megbízásokhoz juthatnának. Természetesen azt is szabályozni kellene, hogy a Big Four és a TOP 25 tagjai *együttesen ne lehessenek az éves beszámoló auditorai*. Ez a módszer – hogy a könyvvizsgálói jelentésben két aláírás szerepel – jelentősen megnövelné a jelentést felhasználók bizalmát. Természetesen a két aláírás miatt a könyvvizsgálati díj összege nem növekedne, nem változna.
- b) Az a gyakorlat is nagyon hasznos lenne, ha a „könyvvizgálat olyan jog szerinti ellenőrzésnek minősülne, amelynek kapcsán a javadalmazás és a megbízás időtartama egy harmadik fél, *esetleg egy szabályozó*, és nem a társaság felelősségébe tartozna”. Az idézetben említett *esetleges szabályozó* a Magyar Könyvviz-

gálói Kamara lehetne. Ezzel a gyakorlattal megoldhatók lennének a díjszabással kapcsolatos problémák is, amelyeket most is megkerül a Zöld könyv.

- c) A könyvvizsgálók két-háromévi kötelező rotációja is segíthetné az auditálásból származó nettó árbevételek arányosabb (méltányosabb) elosztását. Az arányosabb elosztás csak akkor realizálódna, ha kimondanák a Big Four könyvvizsgálói egymás közötti rotációjának részleges (korlátozott) tilalmát. (Például a könyvvizsgálói árbevételét adó cégek 25%-át a Big Four tagjain kívül kötelesek rotálni.)

Megjegyzések

1. Az előzőekben javasolt a) b) c) pontokban leírt módszerek közül természetesen csak egyet kellene kiválasztani és azt bevezetni.
2. A Big Four tagjainak a könyvvizgálatból származó árbevétel csökkenését megfelelően ellensúlyozná a könyvvizgálaton kívüli árbevételeinek az átlagnál nagyobb részaránya.

50 Indokolt a segélykérés, hátha a mezőnyből több is "kijön" mint amit eddig sikerült elérni. Bár az értékhatár csökkentés - legalábbis annak az első lépése - már eldőlt, nem az ellen, hanem azért kell valamit tenni, hogy a politika másféle megbízásokra is próbálja a könyvvizsgáló társadalom szellemi kapacitását hasznosítani.

A közreadott levélben felsoroltak (amelyek döntő részben az Elnök Úrnak a Miniszterelnökhöz intézett levelén alapulnak) helyesek, azokkal egyetértek.

Az Elnökségnek ismételt megfontolásra javaslom Agócs Gábor által a legutóbbi küldöttgyűlésre benyújtott javaslatait.

Ezen kívül - ha a politikának valóban célja a közpénzek felhasználásának hatékonyabbá tétele - talán érdemes lenne (a 2002. évi majdnem sikeres próbálkozásunk után) ismételten felvetni a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek, a pártok, az egyházak auditálásának szükségességét.

Az önkormányzatok könyvvizgálatának szükségességét - legalább az eddigi körben - is hangsúlyozni kellene.

Talán nem jogszabályi kérdés, hanem inkább a PSZÁF-fal közösen kiadandó ajánlás lehetne, hogy a könyvvizgálat alól kikerülő vállalkozások bármely (nemcsak a „Széchenyi Kártya hitelnél) hitelfelvételi igényénél indokolt a vállalkozás akár évközi auditálása.

- 51** - Könyvelőirodák, ahol jelenleg nincs könyvvizsgálói képesítéssel rendelkező tag, alkalmazott stb., foglalkoztassanak (akár szerződéses jogviszonyban stb.) legalább 1 könyvvizsgálót a munka színvonalának biztosítása végett.....
- Kamara esetlegesen gondolja át a könyvvizsgáló társaságok tevékenységi körének bővítését, hogy más tevékenységből finanszírozhatóvá válják a működés.
- Ezzel párhuzamosan véleményem szerint át kellene gondolni az „összeférhetetlenség” intézményét is. Én személy szerint a „kirendelt könyvvizsgáló” fogalmát vezetném be, vagyis nem az ügyvezetés (rosszabb esetben a könyvelők) dönthetnének a könyvvizsgáló személyéről hanem mondjuk pl. a Kamara. Természetesen a fizetendő könyvvizsgálói díjat is valahogy így, központilag kellene megállapítani. Nyilván ez a piacgazdasággal némileg ellentétes lehet, de ez csak jogi megfogalmazás kérdése. Előny lenne, hogy a könyvvizsgálót nem csak koloncnak tekintenék, hanem tisztelnék, ami ha őszinték vagyunk, jelenleg nem igazán mondható el, legalábbis a „kisvállalkozói” körökben. Esetleg így elérhetővé válna az is, hogy a nagyobb munkákat nem külföldi BIG5 vinné el a profittal egyetemben, hanem országon belül maradna ez az összeg is, ez a Kormány céljaival is egyezik.

- 52** A tervezett értékhatár módosítások felvetnek még egy problémát:
- A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 133. §. (4) c.) pontjában a természetes személy könyvvizsgálók számára jövedelemkorlát van előírva:
- c.) egy-egy hitelintézettől származó jövedelme (bevétele) nem haladhatja meg éves jövedelmének (bevételeinek) harminc százalékát.
- Társaságokra az (5) bekezdés c.) pontjának hatályos szövege:
- c.) könyvvizsgáló társaság egy-egy hitelintézettől származó bevétele nem haladhatja meg éves nettó árbevételének tíz százalékát.
- Mind a kisebb könyvvizsgáló társaságoknál, mind az egyéni vállalkozóknál ez a jövedelemkorlát a jövőben – a sok kieső 200 Mft alatti nettó árbevételű cég miatt – problémát fog jelenteni azoknak, akik takarékszövetkezetek könyvvizsgálatát is végzik.
- És mi lesz akkor a MAGYAR takarékszövetkezetekkel?
- A kisebb takarékszövetkezetek meg sem tudják fizetni a nagyok tarifáit, nekünk (kicsiknek) pedig újabb bevétel kiesés lesz a Hpt. jövedelemkorláta miatt.
- Megoldási javaslatom: a Hpt-ben levő 30, illetve 10 %-os korlát emelése.
- (Az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség (OTSZ) elnöke Demján Sándor, aki igazán a szívéen viselő a takarékszövetkezetek helyzetét → esetleg neki is felvetni ezt a problémát.)

- 53** Javasoljuk, hogy törvény tegye kötelezővé a könyvvizsgálatot:
- a felszámolási tevékenységet végző társaságoknál;
 - a felszámolt cégek záró beszámolója, a vagyonfelosztási javaslat esetében;
 - a már felszámolással érintett ügyvezető, tulajdonos új társaságának alapításakor;
 - közüzemi szolgáltatást nyújtó gazdasági társaságoknál.

Javaslatunkat gyakorló ügyvédekkel folytatott konzultáció alapján alakítottuk ki.

- 54**
- 1.) A könyvvizsgáló elláthatna egyfajta minőségellenőri feladatokat is. Azok a könyvelők, mérlegképes könyvelők, akiknek a megélhetését a számviteli feladatok ellátása adja, időről-időre könyvvizsgáló által vezetett minőségellenőrzésen esnének át. Erről tanúsítvány kerülne kiállításra, így a piac szereplői is értesülnének arról, hogy „az ő könyvelőjük” minősített-e vagy sem.
 - 2.) Pályázatok, támogatások kiírásában, elbírálásában vegyenek részt könyvvizsgálók.
 - 3.) Audit, Felügyelő bizottságok, illetve az Önkormányzatok vezető testületében aktívan vegyenek részt könyvvizsgálók.
 - 4.) A könyvvizsgálók támogathassák a Hatóságok munkáját. (PSZÁF, NAV, ÁSZ.) Esetleg hatósági ellenőrzéseknél szakértőként vehessenek részt a könyvvizsgálók.
 - 5.) Szabványosítás